

Vlaams
Parlement

vergadering **C103 – BRU6**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 19 januari 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het imago van Brussel in de Vlaamse Rand - 893 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de thuistaal bij jonge gezinnen in Halle-Vilvoorde - 691 (2010-2011)	8
Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de Nederlandstalige seniorenzorg in Brussel - 840 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de toekomst van de woonzorgzones in Brussel - 896 (2010-2011)	22
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de werking van het Huis voor Gezondheid vzw in Brussel - 894 (2010-2011)	27

■

Voorzitter: de heer Mark Demesmaecker

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het imago van Brussel in de Vlaamse Rand - 893 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik heb voor u een vraag over een magazine dat ik meestal zeer graag lees en ook apprecieer, namelijk RandKrant. Daarom was mijn verbazing groot toen ik het jongste nummer van RandKrant in handen kreeg.

Zoals u weet, is het een magazine dat wordt uitgegeven door vzw 'de Rand'. Het is een maandblad bedoeld voor de inwoners van de Vlaamse Rand. In de jongste editie staat op de voorpagina in het groot de titel van het hoofdartikel vermeld: "Het Brusselse gevaar". Daaronder staat dan de ondertitel: "criminaliteit steekt regiogrens over". In het artikel zelf wordt uitgebreid ingegaan op de noodzaak van een nauwere samenwerking tussen de verschillende politiezones van de Rand en Brussel.

Voor alle duidelijkheid moet ik zeggen dat de inhoud van het artikel zelf vrij genuanceerd is. De voorpagina én de titel van het hoofdartikel klinken echter zeer pejoratief en kunnen mijns inziens absoluut niet bijdragen tot een beter imago en een betere verstandhouding tussen Brussel en de Vlaamse Rand die onze hoofdstad omringt. Ik vind dat vreemd, want Vlaanderen investeert heel wat middelen om het imago van Brussel in Vlaanderen te verbeteren. De heer Smet probeert vanuit zijn bevoegdheid als minister van Brussel dat gehavende imago van onze hoofdstad op te vijzelen via concrete projecten. Dan valt het des te meer op dat een ander initiatief, ook gesteund door de Vlaamse overheid, een stuk van de inspanningen teniet dreigt te doen door zulke ongenueanceerde woorden over Brussel in RandKrant te plaatsen.

Ik verwijs nog even naar de beleidsnota Brussel, waarin meer samenwerking en een sterkere synergie vooropgesteld wordt tussen het beleid inzake Brussel en dat van de Vlaamse Rand, bijvoorbeeld op het vlak van cultuurpromotie, samenwerking met BRIO (Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum), samenwerking tussen de Huizen van het Nederlands enzovoort. Mijn punt is dat deze geplande en gewenste samenwerking tussen Brussel en de Rand op een aantal domeinen bijzonder relevant is, met name omdat vele uitdagingen waarmee Brussel vandaag geconfronteerd wordt ook uitdagingen zijn waarmee de Rand zit. Dat zal de volgende jaren alleen maar versterken.

Die samenwerking kan natuurlijk alleen maar tot resultaten leiden indien wederzijds, vanuit Brussel naar de Rand maar ook vanuit de Rand naar Brussel, een positief beeld van elkaar kan worden geschetst. Dat wil niet zeggen dat we de problemen niet mogen benoemen of dat we zaken onder de mat moeten vegen, wel dat er genuanceerd gecommuniceerd wordt vanuit Brussel over de Rand en vanuit de Rand over Brussel. Het lijkt me dan ook belangrijk dat de betrokken actoren, onder andere vzw 'de Rand', die RandKrant uitgeeft, simplistische uitspraken of titels vermijden, en correcte en genuanceerde informatie geven over de kern van het verhaal.

Minister, ik herhaal dat ik RandKrant meestal zeer apprecieer. Ik stel de vraag met een zekere schroom. Het is niet de bedoeling redactioneel in te grijpen. Dat is het laatste van mijn wensen. Conceptueel vind ik wel dat er hier een probleem is. Dat is ook de reden waarom ik dat vandaag wens aan te kaarten. Bent u bereid over dit onderwerp een gesprek aan te gaan met RandKrant, en te wijzen op de wel zeer negatieve berichtgeving over Brussel in deze, en voor te stellen om, zoals tot nu toe het geval was, te proberen een meer objectieve berichtgeving over Brussel te verspreiden? Kunt u meer informatie geven over die twee deeldomeinen van het beleid, namelijk het Brusselbeleid enerzijds en het beleid van de

Vlaamse Rand? In hoeverre bent u al tot concrete afspraken gekomen binnen die beleidsdomeinen met minister Smet? Heeft deze samenwerking recent tot nieuwe initiatieven geleid? Hoe werkt u in uw beleid rond een beter imago voor Brussel vanuit de Rand? Hoe betreft u hierbij de in de Vlaamse Rand relevante actoren?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik zal kort zijn, want de heer Delva heeft het allemaal zeer goed verwoord. Ik denk dat de vraagstelling en vooral de situering de juiste zijn. Ook ik wil mijn bezorgdheid uitdrukken. RandKrant is een blad dat ik zeer waardeer en waarin interessante artikels staan. Juist omdat het door de overheid gesubsidieerd wordt, heeft het geen nood aan sfeerscheppende titels en dergelijke meer. We weten dat dat in de privémedia vaak het geval is, dat er soms een titel staat die niet of nauwelijks overeenstemt met het betrokken artikel. Uiteraard moet RandKrant zo gemaakt worden dat mensen het willen lezen en nieuwsgierig zijn. Maar ik denk dat men hier wat te ver is gegaan en dat een vooroordelen bevestigende titel werd gekozen, die me de wenkbrauwen deed fronsen. Ik hoop dat het bij deze ene keer blijft.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Dank u, mijnheer Delva, dat u dit hebt aangekaart. Het was mij ook ter ore gekomen. Ik ben echt zeer blij dat u dit te berde brengt. Ik zou het vooral jammer vinden indien wij dit enkel zouden zien als een kritiek op RandKrant.

Het probleem is groter. Ik heb het genoeg gehad om daar vorige week een en ander van te smaken toen ik een open brief schreef aan het adres van Urbanus, die zich in Humo op een nogal vreemde manier had laten gaan in verband met wat hij Brussel toewenste. Hij wilde dat Brussel zou vergaan of wegzakken in een moeras. Ik heb daar een antwoord op geschreven in De Standaard. Ik heb er ondertussen al met Urbain over gepraat.

Ik wil de problematiek hier niet schetsen op het niveau van Urbain. Maar ik heb vooral gelezen wat er op de fora wordt geschreven over Brussel. Dat is vrij hallucinant. Ik heb het gevoel dat er in hoofde van vele Vlamingen veel verwarring heerst over wat er nu juist aan de hand is met Brussel. U weet dat ik zelf zeer kritisch ben over de toestand in Brussel. U weet dat ik ook zaken heb geschreven die voor Brussel zeer hard zijn. Maar ik heb toch het gevoel dat in Vlaanderen de zin voor nuance een beetje verloren gaat. Ik vind dat zeer jammer. Want als wij van onze hoofdstad houden, als wij die hoofdstad überhaupt willen houden, moeten wij ervoor zorgen dat er in Vlaanderen geen gevoel ontstaat dat wij van die stad af moeten.

Minister, dat is niet alleen een taak van Randkrant, maar ook van uw collega-minister Smet. Wij moeten eens met zijn allen samen zitten om te onderzoeken hoe wij moeten omgaan met het imago van die stad. Er zijn daar inderdaad problemen. Die moeten wij niet ontkennen, maar wij moeten de Vlamingen toch duidelijk maken dat er hier in Brussel ook nog iets anders is, dat je in Brussel op een heel aangename manier kunt leven. Mijn collega-Brusselaars kunnen daar toch van getuigen. Ik heb al eerder gesuggereerd dat de vraag hoe wij, vanuit Vlaanderen, omgaan met het imago van onze hoofdstad misschien eens een speciale commissie waard zou zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Ik ben het eens met de grond van de zaak, zoals de heer Delva hem schetst. RandKrant creëert vooral in de titulatuur een slecht imago. Dat draagt niet bij tot op een goede manier over Brussel praten. Maar, mijnheer Delva, ik vind de vraagstelling toch wat gevaarlijk. RandKrant heeft zijn autonomie. En ook al is RandKrant gesubsidieerd, dan nog dreigt de vraag aan de minister of hij daar toch eens over zou kunnen praten een beetje die autonomie aan te tasten. Wij bevinden ons daar op een gevaarlijk punt. Misschien moet u, zoals u het in uw tweede vraag doet, de zaak wat opentrekken en niet alleen naar aanleiding van dit artikel bekijken. Wat het artikel beschrijft, is vooral een federale aangelegenheid: de

samenwerking van de politiezones. Maar u hebt het ook over cultuur en dergelijke. Die samenwerking moet op een bredere manier worden bekeken. Met betrekking tot het artikel zelf zou ik toch voorzichtig zijn als je aan de minister gaat vragen om daarover met RandKrant te spreken.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: We zullen het straks bij de vraag van de heer Van Hauthem nog hebben over de gevoeligheid in de Vlaamse Rand. Dat probleem is hier al bij de bespreking van de beleidsbrief en de begroting aan bod gekomen. Wij kennen de jongste tien jaar een versnelde toevloed van allochtonen in de randgemeenten, ook visueel, ook in de sociale woonwijken. Daarbij komt dat de cijfers van de politie erop wijzen dat er in de Rand een steeds hogere criminaliteit is. Dat is nu eenmaal zo. Er is ook in Brussel heel wat criminaliteit. We kennen de verhalen van politie die in wijken plots twee jonge Roemenen of twee jonge Afghanen ziet. Dan wordt er gestolen en dan leeft bij de bevolking, bijvoorbeeld in Zaventem, het gevoel dat men het nieuwe Schaarbeek of Evere of Haren wordt. Er leeft iets.

Een ander punt is of RandKrant dit op deze manier, als ‘het Brussels gevaar’, moet voorstellen. Dat heeft te maken met de hoofdstedelijke problematiek, die nu steeds meer naar de Rand wordt verplaatst. Er is een zekere gevoeligheid bij de bevolking en bij de besturen. Men vraagt zich af wat men ertegen kan doen. De mensen vragen daar een antwoord op.

Ik zal mij niet uitspreken over de opportuniteit van een vraag. Ik vind die titel provocerend. Hij brengt niets bij. Maar het probleem bestaat wel.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, ik wil mij aansluiten bij de laatste spreker. Het is niet omdat men feiten of ontwikkelingen onder de mat schuift, dat ze er niet zijn. Ze zijn er nu eenmaal. Wij worden inderdaad in de Rand geconfronteerd met gewestgrensoverschrijdende criminaliteit. Dat is gewoon zo. Het gevolg daarvan is dat onze politiezones wat dat betreft te zwak bemand zijn. Men houdt met die fenomenen en ontwikkelingen geen rekening. Nu gaan zeggen dat RandKrant daarover niet mag publiceren, vind ik gevaarlijk.

We hebben in het verleden wel al eens kritiek gehad op RandKrant. We hebben ooit eens als 1 aprilgrap een nep-RandKrant uitgebracht, een persiflage was dat. Maar dat is iets anders. Nu gaat het over feiten waarmee de Rand wordt geconfronteerd. Dat komt het imago van Brussel misschien niet ten goede, maar we moeten zien over welke kant van Brussel het dan gaat. We hebben het zuiden, het westen en het noorden. We kunnen de minister moeilijk oproepen om aan RandKrant te gaan zeggen dat ze daar moeten over zwijgen of er in andere termen moeten over schrijven. Dat vind ik verregaand. De feiten zijn wat ze zijn. Ze onder de mat schuiven, is geen oplossing.

De voorzitter: Minister bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, ik sluit me aan bij de laatste sprekers, die pleiten voor enige nuance. U hebt dat ook gedaan, mijnheer Delva. U hebt geen probleem met de inhoud van het artikel, dat is genuanceerd, en dat is een compliment aan de journalisten. We kunnen misschien wel zeggen dat de titel niet de meest gelukkige titel is. Zoals gezegd: dat mag ons niet beletten om de feiten onder ogen te zien. Zonder die titel zou deze vraag er misschien niet geweest zijn en zouden we nooit dit debat gevoerd hebben. Dit debat geeft toch de mogelijkheid om de zaken te bespreken die bespreekbaar moeten zijn. Ik ben het eens met de heer Van Der Taalen: we moeten eens nagaan hoe we onze houding ten opzichte van Brussel kunnen bepalen en de beelden kunnen bijstellen.

RandKrant heeft journalistieke onafhankelijkheid, dat hebt u ook gezegd. Het is niet aan mij om de pen te gaan vasthouden of om bij te sturen en zelfs niet om opmerkingen te maken. Het punt is wel aangekaart. RandKrant blijft het artikel verdedigen en zegt dat het gebaseerd is op feiten. RandKrant citeert de studie van de criminaliteitscijfers in die Vlaamse

politiezones die grenzen aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Daaruit blijkt een duidelijke Brusselse connectie van de criminaliteit in de Rand. 30 tot 35 procent van de gekende verdachten woont in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ze maken zich in de Vlaamse Rand vooral schuldig aan harde criminaliteit die de bevolking zwaar treft, zoals gewapende overvallen op handelszaken en inbraken in woningen.

Ik heb zelf de cijfers nog eens opgezocht: het aantal diefstallen en afpersingen per 1000 geregistreerde inwoners bedraagt in Brussel 96,57 tegenover in de Vlaamse Rand 32,9; misdaden tegen de lichamelijke integriteit in Brussel 11,47, in de Vlaamse Rand 4,5; misdaden tegen eigendom in Brussel 13,98 en in de Rand 10,5. Niemand zal het ontkennen, er is een hogere criminaliteit in Brussel dan in de Rand en de rest van het land. Brussel is een grootstad, met alle bekende problemen van dien.

Ik vind de titel ook confronterend, maar het artikel rapporteert over een fenomeen dat zich voordoet in de Rand en waar de bewoners mee geconfronteerd worden, onlangs nog met enkele spectaculaire moorden. Zoals de heer Gatz gezegd heeft: we zien in de media steeds meer een verschuiving naar confronterende, provocerende en uitdagende titels. Soms vraag ik me af of het artikel wel overeenstemt met de titel. Ik heb daar ook vragen bij, blijkbaar is dat eigen aan de moderne journalistiek. Laat ons hopen dat dit wordt bijgestuurd. We moeten een onderscheid maken tussen het journalistieke probleem rond de titel en de reële feiten. De criminaliteit is zorgwekkend. RandKrant vestigt daar de aandacht op, en dringt aan op remediëring. Er moet politionele samenwerking komen enzovoort. We kunnen daar nog een beter vervolgingsbeleid aan toevoegen. Ik ga het debat niet opentrekken tot de splitsing van het gerechtelijk arrondissement, maar dit zijn allemaal zaken die daarmee verband houden. Dit overstijgt natuurlijk onze bevoegdheden.

Het tweede gedeelte van uw vraag gaat over de samenwerking met Brussel, de toenadering tot het Brusselse beleid. Mijnheer Van Der Taelen, Brussel heeft inderdaad een probleem. Het is niet geliefd bij de Vlaming. Dat is zo. Heel veel Vlamingen kennen Brussel niet, om te beginnen. Hoe meer ze Brussel leren kennen, hoe meer ze ervan gaan houden. Er is ook een imagoprobleem. We moeten toegeven dat de ziel van Brussel kapotgemaakt is. Vergelijk Brussel met Barcelona. Ik lees ook uw columns en stukken. U hebt ook vrije tribunes geschreven over toestanden inzake persoonlijke integriteit, vrij kunnen bewegen enzovoort. U had het over het overschrijden van grenzen, wat niemand kan dulden. Sommige zaken in Brussel moeten gewoon veranderen. Het imago is vaak een gevolg van de feiten, maar is even vaak niet in verhouding met de feiten. Het is onze taak om ervoor te zorgen dat het Vlaamse en het Brusselse beleid samenwerken. We moeten duidelijk maken dat Brussel onze hoofdstad is en dat we daar volop op inzetten. Ik wil Brussel niet loslaten. Deze Vlaamse Regering wil Brussel niet loslaten. Ik hoop dat we daar met ons allen positief aan kunnen bijdragen, hoe moeilijk dat ook is.

Er zijn heel veel punten van samenwerking, mijnheer Delva, ik ga niet de hele beleidsnota of -brief voorlezen, maar toch de aandacht vestigen op een aantal punten. De vzw 'de Rand' werkt nauw samen met tal van Brusselse initiatieven en instellingen. Er is bilateraal overleg tussen de gemeenschapscentra in de Rand en in Brussel. Er is samenwerking en uitwisseling met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) in verband met expertise over taalpromotie bij kinderen. Zo is er dag in de Bronx op 25 maart 2011. Er is samenwerking met het Huis van het Nederlands in Brussel over de uitwisseling van taalpromotie-initiatieven van het Huis van het Nederlands en vzw 'de Rand' naar de rest van Vlaanderen. Deze expertise wordt ook elders in Vlaanderen gebruikt. Zo vragen ze in De Panne, waar ze geconfronteerd worden met toenemende verfransing, steun aan de Vlaamse overheid. Er is informatieuitwisseling tussen de RandKrant en Brussel Deze Week voor de cultuuragenda.

Op vlak van taalpromotie-initiatieven is de samenwerking het meest uitgebouwd. Zo is er de studiedag die vzw 'de Rand' samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de provincie Vlaams-Brabant op 25 maart 2011 organiseert over taalstimulering in de vrije tijd

bij anderstalige kinderen en jongeren. Ik verwijs ook naar de permanente informatie-uitwisseling tussen vzw 'de Rand' en het Huis van het Nederlands Brussel over taalpromotie-instrumenten en -acties. Verder zijn er de plannen van het Huis van het Nederlands en vzw 'de Rand' om via een gezamenlijk initiatief de expertise op het vlak van taalpromotie te delen met alle gemeenten in Vlaanderen.

Er is ook een nauwe samenwerking tussen mijn administratie en BRIO dat instaat voor de wetenschappelijke begeleiding van het informatie- en documentatiecentrum voor de Vlaamse Rand. Verder steun ik ook vanuit mijn bevoegdheid de samenwerking met het Huis voor Gezondheid en de vzw Medirand inzake het optimaliseren van een Nederlandstalig gezondheidsaanbod in Brussel en in de Vlaamse Rand.

U weet welke inspanningen ik doe rond toerisme, om Brussel te betrekken bij het toerismebeleid, bij de buitenlandse promoties, bij het aantrekken van toerisme. Er worden heel wat inspanningen geleverd op dat vlak.

Het image van Brussel bijspijkeren is natuurlijk in eerste instantie een bevoegdheid van minister Smet. Ik ben niet bevoegd voor het Brusselse beleid en doe dat dus op een onrechtstreekse manier. Al die genomen initiatieven dragen daar namelijk toe bij.

Anderzijds is het zo dat het Brusselse beleid en beleid inzake de Vlaamse Rand een andere aanpak vergen. De hoofdplicht van het beleid inzake de Vlaamse Rand is niet om het imago van Brussel bij te stellen of om het beleid in Brussel te gaan voeren.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, dank voor uw antwoord. Collega's, ik dank u voor de interessante gedachtewisseling die zich aan de hand van deze vraag ontspint. Mevrouw De Vits, ik begrijp goed wat u zegt. Daarom zeg ik zelf ook dat ik deze vraag met schroom stel. Het is niet mijn gewoonte om te diep in te gaan op zulke dingen. Maar ik vond dat het hier een aanleiding kon zijn om het debat open te trekken en na te denken over de wijze waarop wij proberen de hoofdstad te verkopen, niet alleen in de Vlaamse Rand, maar ook in de rest van Vlaanderen.

Mijnheer Van Rompuy, mijnheer Van Hauthem, ik ontken de feiten geenszins. Ik woon lang genoeg in Brussel, ik weet wat er gebeurt en wat de gevolgen daarvan zijn voor de Rand. Ik besef dat maar al te goed. Ik heb in mijn vraagstelling ook gezegd dat het niet de bedoeling is zaken onder de mat te schuiven.

Ik koppel even terug naar wat de heer Van Der Taelen heeft gezegd over het imago van Brussel. Ik hoor bij heel wat mensen twee zaken wanneer het over Brussel gaat. We verafschuwen een aantal zaken die in Brussel gebeuren, maar tegelijkertijd koesteren we een grote genegenheid voor de stad, voor het potentieel en de toekomst van de stad. Een van deze gevoelens zal op een gegeven moment de overhand moeten halen. Er zijn nu al mensen die de nadruk leggen op al wat verkeerd loopt in Brussel. Ze mogen dat doen, ze doen daar niets verkeerd mee. Maar ik denk dat er ook actoren moeten zijn, die de elementen die ons wel aantrekken in Brussel, wat meer in de verf moeten zetten. Ik denk dat daar een rol is weggelegd voor het parlement en de regering.

Ik dank u, minister, voor de voorbeelden van samenwerking die u hebt uiteengezet in verband met het beleid in Brussel.

Ik wil eindigen met iets wat ik ook al in de schriftelijke versie van mijn vraag gezegd hebt. Het kan niet dat je vanuit een bepaalde bevoegdheid rond Brussel centen investeert om het imago van Brussel te verbeteren, en dat je die pogingen via een ander kanaal dan tenietdoet door op een vrij ongenuanceerde manier een aantal aspecten van Brussel te beschrijven.

Het is goed dat we ook in het luik Vlaamse Rand vandaag kunnen spreken over Brussel en over het beeld van Brussel dat in Vlaanderen leeft. Ik denk dat het nuttig is dat we Brussel uit

het luik Brussel halen. Het is nuttig dat we in het luik Brussel over de Vlaamse Rand kunnen praten en in het luik Vlaamse Rand over Brussel. Ik denk dat we daar veel belang bij hebben.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Voorzitter, minister, collega's, ik zou, in verband met wat de heer Van Rompuy heeft gezegd, toch iets willen aanhalen in verband met het uitdijen van de criminaliteit van Brussel naar de Vlaamse Rand. Tot voor kort was ik zelf burgemeester in een randgemeente.

Vanuit het Vlaams Parlement zou misschien eens een signaal gegeven moeten worden om een oplossing te vinden voor dat probleem. Voor de politiehervorming had men de rijkswacht en de lokale politie. De rijkswacht van Brussel hielp de lokale gemeenten. Ik zal niet zeggen dat dat een oplossing was voor de criminaliteit. Nu heeft men alle bevoegdheden, zoals opsporing, naar de politiezones overgeheveld. Ik stel echter vast dat er in het huidig kader van de wetgeving inzake de politie mogelijkheden zijn tot samenwerking tussen de politiezones, maar dat die gewestgebonden zijn. Ik zal het voorbeeld nemen dat ik het beste ken. Als Sint-Genesius-Rode, Drogenbos en Linkebeek een akkoord wilden sluiten om zaken aan te pakken, dan moest dat gebeuren met Beersel of met Hoeilaart-Overijse, terwijl de fenomenen inzake criminaliteit waarmee de zone geconfronteerd werd, uit Brussel komen. We hebben altijd gevraagd waarom er geen samenwerking met bijvoorbeeld de zone West – Anderlecht, Vorst of Ukkel – mogelijk is. Als men dergelijke fenomenen wil onderzoeken of er werk van wil maken, moet er effectief worden samengewerkt tussen de twee gewesten, aangezien het probleem van de ene naar de andere kant gaat.

Er is nog een punt. De criminaliteit komt niet enkel uit Brussel. Een van de criminaliteitspolen was Charleroi. Ik weet niet of dat nog het geval is. Vanuit Charleroi is er een weg naar het noorden via Halle. Men moet dus niet zeggen dat alle criminelen uit Brussel komen. Door het wegnemen en de ontsluiting kunnen de criminelen zich snel verplaatsen in een grootstad en de gebieden die er rond liggen.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Ik wens me aan te sluiten bij de conclusies van verschillende collega's en de minister. Als het over criminaliteit gaat, is het nogal duidelijk dat in een bepaalde richting wordt gekeken. Daarnaast zijn er toch ook heel wat andere samenlevingsproblemen. Het kan over zeer eenvoudige zaken gaan, zoals verkeer. Ik spreek uit eigen ervaring. Op bepaalde plaatsen zijn de federale, de gewestelijke, de Brusselse, de Vlaamse, maar ook de gemeentelijke overheden bevoegd. Ik ken een dergelijke situatie, dicht bij mijn eigen deur. Die bestaat al tien of vijftien jaar, en ze raakt niet opgelost. Een aantal jaar na het oprichten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest mag die samenwerking toch geïntensifieerd worden. De heer Van Der Taelen heeft in het verleden, maar ook nu, verwezen naar de uitdagingen die ons te wachten staan. De minister heeft aangegeven wat er op dit moment gebeurt en zegt terecht dat zowel het Brusselbeleid als het beleid voor de Vlaamse Rand een aparte aanpak nodig heeft. Dat is zo. Dat zijn twee verschillende entiteiten. Maar die samenwerking zal in de toekomst inderdaad het best geïntensifieerd worden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de thuistaal bij jonge gezinnen in Halle-Vilvoorde
- 691 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, collega's, het is een goede zaak dat Kind en Gezin jaarlijks rapporteert over de thuistaal in gezinnen met pasgeborenen bij ons, in Halle-Vilvoorde. Ze doet dat nog niet zo lang. Als we die cijfers van een aantal jaren naast elkaar leggen, en zeker van het laatste jaar, dan geven die een beeld van de omvang, maar ook van de snelheid waarmee niet de verfransing, maar de ontnederlandsing van Halle-Vilvoorde om zich heen grijpt. Onlangs hebben we de cijfers voor 2009 gekregen. Daaruit blijkt dat op één jaar tijd het aantal Nederlandstalige jonge moeders met maar liefst 4,5 procent is gedaald. Die daling versnelt elk jaar en wordt ook groter. In het geheel van de voorbije vijf jaar kon een daling worden opgetekend van 6 procent. Dat betekent dus dat driekwart van de daling te situeren is in het laatste jaar. Kind en Gezin gaat na welke taal men spreekt in gezinnen met pasgeborenen. Als we dat als criterium mogen gebruiken, dan gaat de ontnederlandsing elk jaar sneller.

De daling van het Nederlands als thuistaal verschilt natuurlijk sterk van gemeente tot gemeente, maar neemt in bepaalde gemeenten serieuze proporties aan. Ik zal niet alle cijfers van alle gemeenten geven, want dan zitten we hier morgen nog. Ik zal me beperken tot een vergelijking van de cijfers van 2009 en 2008 voor een paar gemeenten. In Beersel was in 2008 nog bij 53,1 procent van de jonge gezinnen de thuistaal het Nederlands. Op één jaar tijd is dat gedaald naar 44 procent. In Kampenhout gaat het van 92 naar 83 procent; in Lennik van 73 naar 62 procent; in Londerzeel van 92 naar 79 procent; in Meise van 66 naar 56 procent; in Merchtem van 81 naar 72 procent; in Wemmel van 27 naar 18 procent; in Zaventem van 34 naar nog maar 25 procent. Concreet betekent dat voor Zaventem dat in gezinnen met pasgeborenen de thuistaal in nog maar een op de vier gevallen het Nederlands is.

Zoals ik in het begin heb gezegd, is de daling niet het gevolg van een verdere verfransing, maar vooral van een ontnederlandsing en van een immigratie van anderstaligen, niet alleen, maar vooral vanuit Brussel. De ontnederlandsing hangt dus samen met de internationalisering en vervreemding van Halle-Vilvoorde. Ook daarover geef ik een aantal cijfers. Het aantal moeders met vreemde nationaliteit steeg op amper 5 jaar tijd met ruim 10 procent. In een aantal gemeenten heeft die internationalisering enorme proporties aangenomen. In Kraainem daalde het aantal moeders met de Belgische nationaliteit in diezelfde periode met maar liefst 30 procent, in Wemmel met 27 procent en in Zaventem met bijna 20 procent. Als we heel rationeel naar die cijfers kijken, dan zien we een goede graadmeter van niet alleen de omvang van de ontnederlandsing, maar ook van de snelheid waarmee ze om zich heen grijpt.

Minister, geconfronteerd met deze cijfers, hadden we graag van u vernomen welke conclusies u trekt uit die cijfers en de evolutie die daar aan de gang is. Bij de bespreking van de beleidsbrief heb ik immers al gezegd dat u op automatische piloot vliegt. Dat volstaat niet meer om het er het hoofd aan te bieden of daar op een deftige manier mee om te gaan. Daarom hebben we in het verleden ook gepleit om de werking van vzw 'de Rand', die deel uitmaakt van het beleid, uit te breiden over heel Halle-Vilvoorde. Toen we dat in het begin voorstelden, was de reactie dat op deze manier de perceptie, het imago zou ontstaan dat heel Halle-Vilvoorde een rampgebied is en dat dat toch niet mocht gebeuren. Maar de feiten zijn er wel.

Minister, nu u geconfronteerd wordt met deze cijfers, wordt het tijd dat u eens met een globaal plan komt dat uitmaakt hoe we in Halle-Vilvoorde de ontnederlandsing te lijf zullen gaan en opvangen. Dat kunt u niet alleen. U zult moeten samenwerken met minister Smet van Onderwijs en met een aantal andere ministers die bevoegd zijn over andere beleidsdomeinen. Uw beleidsbrief, hoe goedbedoeld ook, zal, geconfronteerd met deze cijfers, niet meer volstaan. U moet, gezien de huidige evolutie, voor een andere aanpak kiezen. Het Randbeleid dat we 10 tot 15 jaar geleden hebben geconcipeerd, zal niet meer volstaan.

Minister, hoe kijkt u aan tegen die cijfers? Zult u daar een globaal beleid tegenover ontwikkelen? Welke maatregelen hebt u eventueel op stapel staan om bij die jonge gezinnen – want daarover gaan die cijfers – de kennis en het gebruik van het Nederlands te stimuleren?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, minister, collega's, de ontnederlandsing voltrekt zich inderdaad met een razendsnel tempo. De heer Van Hauthem citeert het jaarverslag van Kind en Gezin. Maar ook in de Franstalige krant Le Soir werd een gelijkaardig onderzoek gevoerd, met dezelfde conclusies. Ook een onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel kwam tot een gelijkaardige conclusie. Het is dus algemeen bekend, iedereen komt tot dezelfde conclusies: de ontnederlandsing zet zich met een razendsnel tempo door. Niet zozeer onder Franstalige druk, zoals in het verleden, maar, zoals de heren Van Hauthem en Van Rompuy bij de vorige vraag zeiden, door de nieuwe buitenlandse inwoners.

Minister, wat is uw visie? De heer Van Hauthem zei het ook al: het beleid dat nu is gevoerd, voldoet niet meer aangezien de ontnederlandsing zich met een razendsnel tempo doorzet. Wat denkt u over de recente cijfers? Op welke manier zult u uw beleid bijsturen? Welke bijkomende maatregelen, maatregelen die nog niet zijn opgenomen in uw beleidsbrief, zult u nemen? Het is toch duidelijk dat u een andere aanpak moet verzekeren.

In de beleidsbrief Inburgering staat dat u bijzondere aandacht zult hebben voor ouders van schoolgaande kinderen opdat ze een inburgeringstraject zouden volgen. Wat is daar de stand van zaken? Op welke manier worden ouders van kinderen die niet het Nederlands als thuistaal hebben, gedetecteerd? Op welke manier worden die ouders gestimuleerd om lessen Nederlands te volgen? Op welke manier worden zij gesensibiliseerd om naar ouderavonden te gaan opdat hun kinderen in een meer Nederlandstalige omgeving zouden terechtkomen, via de media of via het verenigingsleven?

De heer Van Hauthem had het al over de uitbreiding van het werkingsgebied. Open Vld nam samen met Groen! en LDD op 20 januari 2010 het initiatief om het werkingsgebied uit te breiden. Dat werd toen jammer genoeg weggestemd. Zijn jullie ondertussen van gedacht veranderd?

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Vlaanderen is een internationale draaischijf. Dat is op zichzelf een positief element. Wij zijn een topregio. Heel wat instellingen, de Europese instellingen, de NAVO en ambassades, zijn in Brussel gevestigd. Een groot gedeelte van deze mensen wonen in Vlaanderen. Dat is op zichzelf goed. Maar ik wil een aantal kanttekeningen plaatsen bij de vraag van de heer Van Hauthem. Hij noemt de cijfers van Kind en Gezin. Dat zijn de cijfers over de thuistaal. Maar die cijfers moeten worden vervolledigd. Dat is maar één aspect. Wij zouden moeten weten hoeveel van deze mensen het Nederlands kennen, waar ze het gebruiken en waar niet. Daarover geven de cijfers van Kind en Gezin ons geen enkele indicatie.

We mogen daar niet onmiddellijk de conclusies aan koppelen zoals ze nu worden gegeven. We moeten een duidelijker beeld krijgen van het taalgebruik. Dat kost natuurlijk geld. De Brusselse Taalbarometer, waarover mevrouw De Vroe het al had in vorige vragen, geeft een veel duidelijker beeld. Cijfers zeggen niet alles. Hoe kunnen we een beter beeld krijgen van het taalgebruik?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Ik geef toe dat er in de Rand een internationalisering is. Dat heeft te maken met het feit dat de grootstad uitdijt en groeit. In Brussel zelf spreekt men nu ook van zoveel talen die er worden gesproken. Dat fenomeen doet zich ook voor in de Rand. Dat is een normaal fenomeen, je treft het aan in alle grote steden van Europa en van de wereld. Dan zegt men dat daaraan iets moet worden gedaan omdat er een ontnederlandsing is. Ik zou die conclusie niet meteen willen trekken. Het is gewoon een vaststaand feit dat in de Rand de samenstelling van de bevolking anders is dan 10 tot 15 jaar geleden.

De versnelling van deze evolutie heeft wellicht te maken met het feit dat er in Brussel steeds meer internationale instellingen zijn. Kijk maar naar het Europees Parlement en al die nieuwe lidstaten. Dat brengt allemaal nieuwe mensen met zich mee. Die vestigen zich, begrijpelijk, niet noodzakelijk in Sint-Gillis of in Sint-Joost-ten-Node. Men spreekt van internationale instellingen. Maar in het noorden van Brussel is het meer het fenomeen van de mensen van Noord-Afrikaanse origine, die wat meer gegoed zijn en die vanuit Schaarbeek naar Vilvoorde verhuizen. Misschien doen ze dat alleen maar omdat ze liever in een groenere omgeving willen wonen dan ergens in een wijk in Schaarbeek. Ik zou niet weten welk beleid men daartegen kan voeren. We kunnen toch geen dijk of muur bouwen rond Brussel waardoor de mensen niet ergens anders zouden kunnen gaan wonen?

Je moet met die feiten rekening houden. Het is zoals mevrouw De Vits zegt: vooraleer je conclusies trekt, moet je toch aanvaarden dat de mensen in Brussel Engels, Frans, Duits, Spaans, Italiaans of welke taal ook als moedertaal hebben? Maar wie zegt dat zij die talen gebruiken in hun contacten met het bestuur en met hun bureaus, en dat ze niet de inspanning leveren om het Nederlands te gebruiken? Ik denk niet dat we uit dit fenomeen moeten afleiden dat we hier moeten ingrijpen.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, eerst en vooral mijn excuses omdat ik hier maar halverwege het debat ben binnengekomen. Blijkbaar was de agenda veranderd. Geen probleem. Ik heb uiteraard de vraag van de heer Van Hauthem gelezen en ik heb de meeste collega's gehoord.

Ik vind, net zoals de heer Van Hauthem, de cijfers alarmerend. De evolutie gaat heel snel. Maar anderzijds mogen deze cijfers niet verbazen. Hier ga ik in op wat de heer Van Eyken zegt. Men heeft ervoor gekozen om van Brussel misschien niet het enige centrum van de EU, maar dan toch in toenemende mate het belangrijkste centrum van de EU te maken. De EU, die steeds maar uitdijt en meer bevoegdheden krijgt. Zo krijg je een hoofdstad van een bijna federatie van 500 miljoen mensen.

Wat me heel grote zorgen baart, is dat dit nog maar de voorbode is van een heel ander, veel groter fenomeen. Waarom zou Brussel niet op dezelfde manier evolueren als Washington, Moskou, Londen of Parijs? Dit is slechts het begin. Niet alleen Brussel, de Rand en een deel van Vlaams-Brabant maar heel de kern van Vlaanderen gaat internationaliseren. Ik zie de heer Van Eyken knikken. Die internationalisering van het kerngebied van Vlaanderen zou me weinig zorgen baren indien Vlaanderen een onafhankelijke staat zou zijn en we een groot land zouden zijn. U moet niet lachen, mijnheer Van Eyken. Rusland, Groot-Brittannië en Frankrijk kunnen zo'n fenomeen aan, maar België is te klein. De verhoudingen liggen hier al zo moeilijk en gevoelig. Het is geen normaal, evident of natuurlijk fenomeen. Sommige krachten zullen die demografische evolutie onmiddellijk ook intern gebruiken als breekijzer voor bepaalde politieke doelstellingen. Daar maak ik mij zeer grote zorgen over.

Ik ben het niet eens met de opmerking dat dit een natuurlijke evolutie is. Niet alle steden groeien op die manier. Alleen hoofdsteden van grote politieke entiteiten groeien zo. Andere Europese hoofdsteden groeien ook, internationaliseren ook, maar niet aan dit tempo. Wat we nu in Vlaams-Brabant meemaken, is het logische gevolg van de keuze voor Brussel als zetel van zo veel mogelijk internationale instellingen. Is de prijs daarvoor niet te hoog tegenover de bonus die we eruit halen? Kan een stad als Brussel, in de Belgische en de Vlaams-Brabantse context, dat fenomeen wel aan? Moeten we niet naar een meer bescheiden rol voor Brussel gaan? De prijs zal de internationalisering van heel het kerngebied van Vlaanderen zijn. Op termijn krijgen we een volledige verandering van de demografie in dit land.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Hebt u er enig zicht op in welke mate die niet-Nederlandstaligen van plan zijn om zich blijvend in Vlaams-Brabant te vestigen? Weet u in welke mate het gaat over mensen die hier tijdelijk wonen? Dat is een belangrijk facet. Er is

een verschil tussen de mensen die hier komen wonen en hier hun kinderen grootbrengen en de expats die hier slechts enkele jaren blijven. Ze moeten anders worden benaderd. Wie niet de ambitie heeft om hier te blijven wonen, zal niet gevoelig zijn voor de boodschap van aanpassing aan de streek. Hij ziet daar het nut niet van in, hij vertrekt na enkele jaren toch weer. Dat zijn mijn opmerkingen, voorzitter, bij deze alarmerende cijfers.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Collegae, u merkt het: telkens als dit onderwerp aan de orde is, zeggen we hetzelfde. Er zijn nuanceverschillen, maar eigenlijk zijn we het over alle partijgrenzen heen over één ding eens: het gegeven is dramatisch veranderd.

De heer Van Overmeire zoekt de oorzaak daarvan in de keuze voor Brussel als Europese hoofdstad. Dat klopt gedeeltelijk, daar kunnen we niet achteruit. Ik denk eerder dat het aan een veel eenvoudiger fenomeen ligt, namelijk de demografische toename. Die is spectaculair in Brussel. Om te vermijden dat de randpolitiek die we al jaren voeren een randgegeven wordt tegenover een veranderend fenomeen, moeten we heel dringend een discussie – en geen partizanengevecht – hebben over onze aanpak daarvan. Het is niet de uitbreiding van het werkingsgebied van vzw ‘de Rand’ die hier iets aan zal verhelpen. Die zou nuttig zijn, zeker. Veel elementen van uw beleid zijn nuttig, minister. Maar u kunt niet ontkennen dat er de laatste jaren – het is een recent fenomeen – iets dramatisch veranderd is.

U merkt toch aan de woordkeuze van de collegae dat het niet over verfransing gaat, het gaat nu duidelijk over internationalisering. Wie de Rand kent, beseft dat daar iets fundamenteel verandert, en in dergelijke mate dat het blijk zou geven van politieke onverschilligheid om te blijven zweren bij een model dat dateert van twintig jaar geleden. Nogmaals, ik wil hier geen polemieken voeren. Ik respecteer dat model. De Vlaamse Gemeenschap heeft een uitermate positieve politiek gevoerd.

Het is geen vijf voor twaalf meer, het is al lang na twaalf uur inzake de evolutie in Brussel. We hebben vorig jaar, ik heb het al vaker gezegd, de mensen gezien van het onderwijs in Halle en Vilvoorde. Het volstond om hun uitleg te horen om te weten dat de toestand in de Rand volkomen veranderd is. En inderdaad, het dijt uit. Het is niet langer alleen de Rand, het is het hele Vlaamse middengebied.

We zouden over de terminologie kunnen discussiëren. We stellen ons vragen. Is dat een natuurlijk fenomeen? Is het een onvermijdelijk fenomeen? We kunnen toch geen muur bouwen? Dat is allemaal waar. Niemand contesteert de gegevens die zijn aangereikt door de heer Van Hauthem. De opmerking van mevrouw De Vits is heel correct: dat betekent natuurlijk niet dat die mensen in die taal ook gaan communiceren. Dat klopt allemaal. Er is ruimte voor nuances. Maar ik denk echt – en ik ben blij dat minister Smet hier al is –, ik ben ervan overtuigd dat het tijd wordt dat we een globale politieke discussie gaan voeren. We kunnen het beleid in de Rand niet loskoppelen van Brussel.

Ik heb de opmerking al herhaaldelijk gemaakt: er is een emigratie op gang gekomen van meer welstellende buitenlanders uit Brussel naar de Rand. We moeten daarom dringend kijken naar de toestand van het onderwijs in Brussel. Het zou de druk op het Nederlands als omgangstaal enorm kunnen verminderen als die nieuwe emigranten uit Brussel het Nederlands machtig zouden zijn. Daarom heb ik al gepleit voor een massale investering in het Nederlandstalige onderwijs. Ik weet het, het is al gigantisch wat we doen in Brussel, maar op lange termijn hebben we geen keuze, tenzij we akkoord gaan met een internationalisering en een verregaande ontnederlandsing.

Het is een merkwaardig fenomeen. Er is een demografische toename in Brussel en die gaat gepaard met emigratie uit de hoofdstad. Dat is een interessant en alarmerend fenomeen. De heer Van Rompuy heeft het daar in het verleden ook al over gehad. We worden geconfronteerd met de komst van mensen die Brussel ontvluchten. Dat gebeurt regelmatig in en rond grote steden. De welstellende inwoners verlaten de stad. Vroeger was die groep bijna

eentalig Frans. Nu zijn ze van zeer diverse (taal)oorsprong en vaak Nederlandsonkundig. Het kan op een syllogisme lijken, maar dat is het niet. We moeten eens nadenken of het op middellange termijn niet zeer positief zou zijn voor Vlaanderen om ervoor te zorgen dat ten minste een deel van die emigranten uit Brussel al het Nederlands machtig zouden zijn en een positieve instelling zouden hebben tegenover het Nederlands. U merkt het: het is geen eenvoudige kwestie.

Ik herhaal het: laat ons daar eens een studiedag over organiseren. Het sop is de kool waard. Ik zou niet graag willen dat we hier over een jaar nog eens hetzelfde moeten bespreken, dat we nog eens hetzelfde moeten zeggen over de werking van vzw 'de Rand' en dat u nog eens met nieuwe en hogere cijfers afkomt. Dat is niet aan politiek doen voor mij. Dat is dagpolitiek, en dagpolitiek biedt helaas nu geen oplossing meer voor de problematiek van de Rand en van Brussel.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik sluit me aan bij heel wat van de bedenkingen die hier gemaakt zijn. De internationalisering van de Rand is onomkeerbaar. Ik denk dat we ons daar geen illusies over moeten maken. De Europese en internationale instellingen zijn hier. De ene dag zijn we daar heel blij om, de volgende dag misschien al wat minder. Als broer van de president van Europa ga ik hier geen pleidooi houden voor wat dan ook. *(Gelach)*

Deze discussie is toch wel wat overtrokken. Jonge gezinnen blijven niet langer wonen in de Rand rond Brussel. Vele jonge gezinnen uit mijn omgeving verhuizen naar Leuven of naar Aalst. De woningen die zo vrijkomen, worden niet langer bewoond door Vlamingen, maar door mensen uit het Brussels. Zaventem kent zo elk jaar een netto instroom van vijfhonderd mensen die uit het Brussels Hoofdstedelijke Gewest komen. In Vilvoorde gaat dit om een instroom van 600 personen. Er is daar dus een enorme instroom van niet-Nederlandstaligen.

Wat moet het beleid zijn voor de komende jaren? Deze ouders sturen hun kinderen wel naar Nederlandstalige scholen. In sommige deelgemeenten zie je in de scholen al een meerderheid niet-Nederlandstalige leerlingen. Hetzelfde gebeurt in de sportverenigingen: voetbal, basketbal, ... Zo ook bijvoorbeeld in de jeugdploegen van Zaventem en Diegem.

De vzw 'de Rand', de gemeenschapscentra, de RandKrant, Ring-tv, werden eigenlijk opgericht als verdediging van de Nederlandstalige cultuur. Zij zijn een uiting van het Randbeleid van de jaren negentig. Deze instellingen, waar de anderstaligen ook een beroep op doen, moeten worden verstrekt. We moeten naar een positief beleid gaan om de kennis van het Nederlands en de integratie te bevorderen. Het woonbeleid in Zaventem, bijvoorbeeld, is geen discriminatiebeleid. Als men in Vlaanderen grond wil kopen, moet men proberen zich te integreren. Hetzelfde met het decreet over de sociale huurwoningen. We moeten dus een aanbod geven om Nederlands te leren. Dit aanbod moet worden bekeken als een middel om zich te integreren en niet om te discrimineren.

Het is een uitdaging voor het beleid. Ik heb er ook voor gepleit om bepaalde initiatieven, zoals Nederlands als tweede taal, onderwijs, culturele infrastructuur, maximaal te versterken. De Franstaligen, mijnheer Van Eyken, triomferen. Op het voorblad van de Carrefour staat 'la franchisation est irréversible'. In Le Soir wordt dat als een triomf beschouwd.

Wij Vlamingen mogen niet de reactie hebben dat we de Europese instellingen moeten afbouwen, zoals mijnheer Van Overmeire. We moeten daarentegen een positief beleid voeren, trachten hen maximaal te integreren in ons onderwijs en onze culturele aangelegenheden. We moeten hun daartoe de mogelijkheid geven.

Dat publiek is daar trouwens vatbaar voor. In Sint-Stevens-Woluwe hebben we een Arameense gemeenschap van de tweede en derde generatie. Zij werken allemaal in Brussel, in de bouw, de horeca. Die kinderen gaan allemaal naar een Nederlandstalige school. Zij zijn niet de motor van de verfransing. Als je een goed beleid voert, kun je hen integreren. Op

school wordt er met de ouders Nederlands gesproken, zij voelen zich dus verplicht de taal te leren. Wij zien hen ook opduiken in de taalcursussen.

De evolutie is dus onomkeerbaar en het beleid moet daarop inspelen. De vzw 'de Rand' werkt heel goed, maar het beleid zal hier en daar toch moeten bijsturen.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Ik sluit me aan bij collega Van Rompuy. Ik denk dat er terechte opmerkingen zijn gemaakt over de toekomst van het Randbeleid in zijn geheel.

De cijfers van een studie van de VUB wijzen, los van cijfers van Kind en Gezin, ook op die ontfransing. Het gaat dus om een breder probleem.

Gisteren woonde ik een vergadering bij over de aanleg van een landschapsbeheersplan. Het ging erover hoe men een vijver die er al eeuwen ligt, moet heraanleggen. Ik vind dit een mooi verhaal voor de symboliek van de materie waar wij hier bezig zijn. De heer Van Rompuy had het ook over de Vlaamse Rand en het fenomeen van de verdediging. Je kan dat vergelijken met de rand van een vijver, die recht is, daar waar de vijver begint. Doorheen de tijd en de erosie is gebleken dat men die rand beter wat anders aanlegt, lichtjes laat afhellen en voorziet van de nodige beplanting. Er werd aangetoond dat je die overloop, die rand, ook op een andere manier kunt beschouwen, aanpakken en je ertegen kunt verdedigen. Ik vind dit een mooie symboliek voor het beleid rond de Vlaamse Rand. *(Opmerkingen van Karim Van Overmeire)*

De heer Mark Demesmaeker: Ik sluit mij aan bij de collega's en zou graag een bijkomende vraag stellen.

We hebben heel wat genuanceerde meningen gehoord, het is een goede gedachtewisseling. De cijfers zijn reëel, we kunnen daar niet omheen. Misschien zijn ze ook onvolledig en is er nog wat bijkomend onderzoek nodig. De cijfers komen overeen met de cijfers uit het onderwijs, de werkloosheid en de migratie. We hebben daar een vrij klaar beeld over.

We kunnen deze internationalisering niet tegenhouden. Wie dat denkt, heeft het verkeerd voor. Brussel zal de Europese hoofdstad blijven. We zullen dus moeten inzetten op de integratiepolitiek. We moeten duidelijk maken dat wie in Vlaanderen komt wonen, welkom is, maar dat dat ook een zekere integratiebereidheid veronderstelt, op verschillende beleidsdomeinen, zoals bijvoorbeeld onderwijs.

Mijn bijkomende vraag betreft de cijfers van Kind en Gezin. Deze Vlaamse instelling, betaald met Vlaams belastingsgeld, heeft daar een zekere verantwoordelijkheid en taak. Ik weet van mensen op het terrein dat men nogal vaak automatisch zelf overschakelt op het Frans of een andere taal. Uit ervaring, uit de praktijk of van mensen die in de praktijk staan, weet ik dat men nogal vaak, heel vaak zelfs, en in de meeste gevallen automatisch, overschakelt op het gebruik van het Frans of zelfs van een andere taal. Dat is wat verkeerd.

U moet me niet verkeerd begrijpen. Die mensen hebben natuurlijk heel veel werk en hebben andere zaken aan hun hoofd dan te denken welke ze taal ze nu moeten gebruiken. In de eerste plaats denken die mensen aan het welzijn van het kind. Dat is volkomen te begrijpen. Ik ben het daar volledig mee eens. Maar het welzijn van het kind en van het hele gezin houdt natuurlijk ook in dat ze zich op termijn goed integreren in de maatschappij en dat ze Nederlands leren. Dat is belangrijk voor hun toekomst, om werk te vinden enzovoort.

Minister, vaak is het een gemakkelijheidsoplossing om heel snel over te schakelen naar een vreemde taal. In dat verband zou er toch een signaal gegeven moeten worden. Ik verwijs trouwens naar uw beleidsnota, waarin u ook een aanzet geeft. U schrijft: "Ik wijs alle betrokkenen erop dat de contacten tussen inwoners en de overheidsdiensten steeds in het Nederlands dienen te verlopen. In uitzonderlijke gevallen kan er een uitzondering gemaakt worden uit sociale overwegingen, maar dat moet een uitzondering blijven en niet de regel

worden. Ik wijs instellingen als Kind en Gezin, maar ook de gemeenten en OCMW-besturen op hun plichten.”

Een klein jaar geleden hebt u op een vraag van de heer Van Rompuy gezegd dat Kind en Gezin ook een taalactieplan zal uitwerken. Het is erg belangrijk dat dit gebeurt. U zei dat we gastvrij moeten zijn en onthaal aanbieden, maar tegelijkertijd moeten de mensen weten dat ze in Vlaanderen zijn en dat in geen geval van die lijn mag worden afgeweken. U voegde eraan toe dat er een plan is uitgewerkt dat de volgende twaalf maanden zal worden uitgevoerd, en u zou vragen dat daarvoor zou worden samengewerkt met de provincie, omdat die expertise heeft inzake het onthaal van anderstaligen in huis. Minister, hoever staat het daarmee? Hebt u inderdaad een initiatief genomen? Mogen we eerstdaags initiatieven en resultaten verwachten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, er is heel wat gezegd over een thema dat we niet voor het eerst bespreken. In die zin, mijnheer Van Hauthem, verwondert het me wat dat u het punt nu aankaart naar aanleiding van de publicatie van de cijfers van Kind en Gezin. Ik heb die uitvoerig toegelicht in mijn beleidsnota. Ik heb toen gezegd dat die cijfers voor het eerst waren samengebracht. Ik geef nog mee dat de cijfers waarover ik beschik eigenlijk nog slechter waren. De toestand is dus ernstig.

Het probleem is zeker niet nieuw. De evolutie is al heel wat jaren aan de gang. Het is een evolutie van wat ik in mijn nota ontnederlandsing noem. Ik blijf erbij dat het in de eerste plaats niet gaat om een verfransing, maar wel om een ontnederlandsing. Als Le Soir, Carrefour of de heer Van Eyken nu triomferen en stellen dat de verfransing oprukt, dan klopt dat niet. Het gaat hier om een ontnederlandsing, net zoals er in Brussel mutatis mutandis hetzelfde probleem is. Als we in Brussel de cijfers zouden krijgen van de moeders van wie de moedertaal niet het Nederlands of het Frans is, dan zouden we zien dat die nog veel hoger liggen. Het probleem doet zich daar op dezelfde manier voor, maar de situatie is natuurlijk anders. De context is niet die waarbij iemand in Vlaanderen woont met het Nederlands als officiële taal, maar wel in Brussel-Hoofdstad, met twee officiële talen.

Ik kom straks terug op Brussel. Daar gaan wel ongeveer 20 procent van de kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs. Er is een grote discrepantie met deze evolutie. De kinderen uit deze gezinnen gaan meestal, om niet te zeggen in overgrote mate, naar het Nederlandstalig onderwijs in de Vlaamse Rand. Daar moeten we toch van meet af aan rekening mee houden.

De situatie is ernstig, collega's. Degenen die zeggen dat de regering op automatische piloot vliegt, zijn totaal verkeerd. We zijn daar grondig mee bezig. We hebben dat in kaart gebracht. Ik hoor hier suggesties voor studiedagen en dergelijke meer. Wel, er komt een studiedag, in samenwerking trouwens met het Huis van het Nederlands Brussel. We zijn vooral bezig met concrete maatregelen. Ik heb er al diverse van opgesomd. Ik zal dat nog eens doen.

In mijn beleidsnota wordt uitgegaan van cijfers die nog lager zijn dan degene die hier worden gegeven. In de cijfers van Kind en Gezin is er ook iets eigenaardigs. In 2008 is er nog een kleine stijging en in 2009 een vrij grote terugval. Dat moet nader onderzocht worden. We hebben geen gegevens over de geboortecijfers. We moeten dat nader bekijken, want eigenlijk was er een vrij grote constante. Van meer dan 56 procent gaan we plots naar 52,1 procent. We bekijken dat ook. Degenen die denken dat de Vlaamse Rand op automatische piloot wordt behandeld, vergissen zich. Er zijn heel veel contacten met Kind en Gezin. Ik heb dat al aangekondigd in mijn beleidsnota.

Mevrouw De Vits, op 3 december heb ik al aan Kind en Gezin gevraagd om er nog dieper op in te gaan bij het onderzoek en niet alleen na te gaan wat de thuistaal of de moedertaal van de moeder is, maar wat de voertaal is in dat gezin en te onderzoeken of die mensen Nederlands spreken. Misschien is de moeder van Arameese afkomst of heeft ze een andere moedertaal.

Uit die kolonie heb ik al heel wat mensen ontmoet die zeer goed Nederlands spreken, die zeer goed geïntegreerd zijn, waarvan sommigen thuis Aramees spreken, maar anderen niet.

Het zou niet onbelangrijk zijn als Kind en Gezin ook dat registreert. Voorzitter, ik ben het met u eens dat dat niet de eerste taak is van Kind en Gezin. Ik heb gevraagd om bijkomend die gegevens te noteren en te kijken wat de moedertaal van de moeder is, na te gaan of ze Nederlands spreekt of kent, en te zien wat de thuistaal is van het gezin. Dat is, denk ik, zeer belangrijk.

Daar kan men nog andere gegevens aan toevoegen, zoals het aantal kinderen dat naar de kinderopvang gaat, die natuurlijk in het Nederlands gebeurt, het aantal dat naar het Nederlandstalig onderwijs gaat in Vlaams-Brabant, dat ook in het Nederlands wordt gegeven.

Collega's, laten we niet te veel discussiëren over de vraag of het nu over 52 of 56 procent gaat. De situatie is ernstig, dat weten we. De situatie wijst op een grote graad van ontnederlandsing. Wat vaststaat, is dat er een ontnederlandsing is van de reproductieve bevolking in de Vlaamse Rand. Dat is een vaststaand gegeven aan de hand van de cijfers van Kind en Gezin. Wat daarna komt – kinderopvang, de crèche, de kleuterschool, het onderwijs – zijn wel zaken waar we sterk op inzetten. We doen dat met een aantal zaken, die al een hele tijd op de rails staan. We doen dat ook met nieuwe zaken.

Ik heb al gezegd dat de provincie Vlaams-Brabant en Kind en Gezin in 2011 een zakwoordenboekje uitbrengt voor die moeders. Daarin staan heel eenvoudige begrippen, met een heel eenvoudige communicatiemogelijkheid met die persoon van Kind en Gezin die aan huis komt om te praten over de problemen van gezondheid, welzijn van het kind. De ouders die desgevallend geen Nederlands kennen, kunnen ook in contact komen met het Nederlands en op zijn minst de gezondheidsproblemen van de kinderen in het Nederlands benoemen. Dat boekje is begin februari 2011 beschikbaar.

Ook de provincie Vlaams-Brabant zet in 2011 in op anderstalige ouders via NT2 en het promoten van het Nederlands. U weet dat ik het bedrag voor taalpromotie voor de Rand voor dit jaar gevoelig heb opgetrokken. Er wordt 245.000 euro meer ingezet voor een aantal maatregelen. Een aantal daarvan hebben rechtstreeks betrekking op het probleem dat ons hier bezighoudt. Het gaat onder andere over de ondersteuning van speelpleinen, van taalstimulerende activiteiten bij de Gezinsbond, zoals de kleuterbeweging en kleuterturnen, en het aanspreken van anderstalige ouders, onder andere via de VDAB. Dat beleid is een horizontaal beleid.

Onderschat ook de rol van de VDAB niet, in samenwerking met de Vlaamse Rand, om mensen die geen Nederlands kennen, Nederlands te leren. Een tijdje geleden was ik in Vilvoorde bij een twintigtal cursisten, allemaal mensen van allochtone afkomst. Ze leerden allemaal Nederlands en kregen allemaal tegelijk een opleiding in de zorgsector. Werk en taalverwerving gaan daar samen. De Rand zal inzetten op die horizontale beleidsvelden, net zoals we inzetten op het woonbeleid, waarnaar de heer Van Rompuy heeft verwezen, 'ouders en school' met een engagementverklaring, en taalpromotie, het stimuleren van lessen Nederlands.

Wat zal deze regering nog bijkomend doen? U weet dat er in het regeerakkoord wel degelijk aandacht gaat naar de hele problematiek. We gaan voor bijkomende lessen taalondersteuning in het onderwijs in scholen met een grote instroom van anderstaligen. Die uitbreiding gebeurt naar het secundair onderwijs in heel Halle-Vilvoorde en zelfs een deel van het arrondissement Leuven, met Tervuren, Huldenberg, Kortenberg en Bertem.

Er zijn niet alleen die acties in het onderwijs. Ik ben als minister van Inburgering zeer begaan met die problematiek. U weet dat ik zeer sterk inzet op het creëren van integratiediensten in de Vlaamse Rand omdat ik heb vastgesteld dat het gaat om een fenomeen van ontnederlandsing en internationalisering, naast het vroegere fenomeen van de verfransing. Ik ken de cijfers niet uit het hoofd, de vraag overvalt mij een beetje. Ik denk dat er al drie

integratiediensten zijn opgericht en nog drie andere in oprichting zijn. Ik heb dit aan bod gebracht in mijn beleidsbrief Inburgering en ik kan daarover desgevallend nadere cijfers geven.

Wij hebben samen gezeten met minister Vandeuren van Welzijn, bevoegd voor onder meer kinderopvang. U weet allemaal dat de Vlaamse Regering de visienota van minister Vandeuren heeft goedgekeurd. Ook deze visienota zet een stap in die richting. Wij nemen daarin op dat de begeleiders in de kinderopvang een actieve kennis, niveau B2, van het Nederlands zullen moeten kunnen bewijzen. In alle kinderopvang, mijnheer Demesmaeker, zal het Nederlands worden gehanteerd als taal van de omgang met de kinderen.

Dit zijn de pijnpunten die ons op dit ogenblik zijn signaleerd. Wij maken er werk van via de visienota van minister Vandeuren. Deze visienota wordt nu omgezet in een decreet, en dat zal in principe begin volgend jaar worden goedgekeurd. Wij zijn daar dus op al die terreinen heel sterk mee bezig. De kinderopvang kan hier een heel actieve rol in spelen. Kinderen uit gezinnen waarvan de moeder anderstalig is, komen in een kinderopvang terecht waar ze samen met de andere kindjes het Nederlands kunnen leren. Ze worden er opgevangen door begeleiders die voldoende Nederlands kennen om die taak op te nemen.

We zijn dus heel breed bezig. In deze regering leg ik enkele nieuwe klemtonen: de uitbreiding van de taalondersteuning bij het onderwijs, de inburgering en de kinderopvang. Collega's, ik wijs erop dat die instroom er is. Je moet die mensen tegemoet treden, onthalen en overtuigen van het belang van het Nederlands. Ik heb al cijfers gegeven over Brussel. In Brussel, waar we niet bevoegd zijn voor Inburgering, hebben we jaarlijks toch al enkele tienduizenden mensen die vrijwillig Nederlands gaan leren in het Huis van het Nederlands. Wij zetten daar heel goede cijfers voor inzake het volgen van Nederlandstalig onderwijs. Ik ken alle bedenkingen en problemen die je daarbij kunt schetsen.

Ik ga de oorzaken niet behandelen, want het gaat om veel meer dan de internationalisering. Het heeft ook te maken met de asielproblematiek, met het beleid inzake migratie of niet-migratie, met de zeer grote instroom, die een overloop is naar de Vlaamse Rand vanuit Brussel. De Franstaligen die daar een beetje vreugdevol over zouden doen, wil ik er toch op wijzen dat Brussel mutatis mutandis hetzelfde probleem heeft, en dat in een nog veel grotere mate. Wij voeren tenminste een actief inburgeringsbeleid. Wij doen dat breed en op vele terreinen. Wij doen dat met het onderwijs. Wij doen dat met de Vlaamse Rand, die zeer sterk inspeelt op het verenigingsleven, wij doen dat met de kinderopvang, wij doen dat met inburgering – naast de klassieke middelen, voorzitter, die we al een hele tijd inzetten.

Alle suggesties voor bijkomende inhoudelijke maatregelen zijn uiteraard welkom. We zullen een studiedag organiseren. Maar ik denk dat het niet zozeer zaak is om het probleem nog eens gedetailleerder of objectiever in kaart te brengen. De situatie is ernstig. Of het nu 55 of 52 of 53 procent is, dat is niet het belangrijkste. Het belangrijkste is dat de ontnederlandsing er is en dat we er met alle mogelijke middelen op moeten ingrijpen. Wij proberen dat te doen, ook in samenwerking met alsmaar meer gemeenten in de Vlaamse Rand, waar het taalpromotiebeleid van de Vlaamse Rand ook op inzet.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, u hebt niet veel nieuws verteld. U hebt nog eens opgesomd wat u al in uw beleidsnota en beleidsbrief hebt gezegd. Ik hoopte dat hierover, naar aanleiding van deze cijfers, nog eens een debat zou worden gevoerd opdat u zou zeggen dat we op zijn minst nog een tandje moeten bijsteken. Wat we nu doen, hoe positief bedoeld ook, zal niet meer volstaan, gelet op de situatie. Ik blijf dus een beetje op mijn honger zitten. De cijfers worden niet ontkend, dat is positief. En u hebt gelijk: of het nu 52 of 55 procent is, de cijfers tonen een trend aan die te maken heeft met de internationale functie van Brussel. Maar het aandeel van de internationalisering daarin verkleint in vergelijking met het migratieprobleem. Dat wil echter niet zeggen dat men zich geen vragen zou kunnen stellen bij

de rol Brussel als hoofdstad van de EU. Ik hoor collega's daar nogal fatalistisch over doen: "Dat is nu zo en dat zal dan wel zo blijven." Wie zegt dat? Amsterdam, toch geen Europese hoofdstad, is toch een bloeiende stad? (*Opmerkingen van mevrouw Mia De Vits*)

Men mag zich toch vragen stellen bij de gevolgen daarvan? En bij de prijs die we daarvoor betalen? (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

Men mag zich toch in het algemeen afvragen hoeveel internationale functies een hoofdstad en haar hinterland aankunnen? Als die vraag al niet meer mag worden gesteld, dan kunnen we de boeken beter dichtdoen.

Minister, de heer Van Der Taelen heeft gelijk: het werkgebied van vzw 'de Rand' vergroten zal het probleem niet oplossen. Dat heb ik ook niet bedoeld, maar het is wel een element. Ik ben ervan overtuigd dat een heel pak gemeentebesturen niet de expertise hebben en niet voldoende gewapend zijn om te weten hoe ze daarmee moeten omgaan, hoe ze dat moeten doen in hun onderwijs, hun welzijnsvoorzieningen en dergelijke meer. Minister, het gaat veel verder. De heer Van Rompuy zegt dat er in Zaventem elk jaar vanuit Brussel een instroom is van vijfhonderd mensen. Laat ons ervan uitgaan, redelijkerwijs, dat drie vijfden niet Nederlandstalig zijn. Uw inburgeringcijfers verdwijnen daarbij in het niets. Daar moet het beleid, samen met Onderwijs maar ook met Tewerkstelling en Wonen, de gemeentebesturen hefbomen geven.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Hauthem, zeg nu eens wat wij bijkomend kunnen doen. Ik zeg u dat wij werken met Werk en met de VDAB. Ik zeg u hoeveel tandjes we bijsteken met Kind en Gezin. Ik zeg u wat we bijkomend doen met Onderwijs en met Inburgering. Dat is een omvattende visie, dat is een horizontale aanpak. Zeg mij wat er bij moet komen.

De heer Joris Van Hauthem: Dat is geen horizontale aanpak. Ik wil het hier herhalen, de minister van Onderwijs is hier aanwezig. Wat mij betreft, mag hij gerust zijn mond opendoen.

Minister Pascal Smet: Ik ondersteun mijn collega. (*Gelach*)

De heer Joris Van Hauthem: Hij heeft daar niets over gezegd. Ik ben dus blij dat u hier bent. Minister van Onderwijs, wij hebben hier onderwijsmensen gehad uit Halle, van het gemeentelijk, het vrij en het gemeenschapsonderwijs, die de middelen die ze hadden om hun Onthaalklassen voor Anderstalige Nieuwkomers (OKAN) op te richten hebben bijeengelegd om vanuit die scholen één of twee keer per week de kinderen in een school in Lembeek Nederlands te geven. De administratie Onderwijs vond dat dat niet ging. Ze kregen daarvoor geen middelen. Dat mag niet netoverschrijdend gebeuren. Minister, van zoiets val ik van mijn stoel. (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

Dat is hier toen gezegd.

Minister Pascal Smet: Niet alles wat de mensen zeggen, is juist.

De heer Joris Van Hauthem: Ze zaten hier allemaal, minister, ze wilden de handen netoverschrijdend in elkaar slaan. Dat zien we toch graag? Ze kregen van de administratie Onderwijs te horen dat het niet ging.

Mijn suggestie, minister, is: wapen de gemeentebesturen. Geef hun de mogelijkheden en de richtlijnen voor een aanpak. Contacteer de handelaars. De heer Demesmaeker heeft gelijk: de winkeliers schakelen direct over naar de andere taal. Ook daar moet een sensibiliseringsbeleid komen. Dat gebeurt veel te weinig. Veel gemeentebesturen zijn niet gewapend, en dan heb ik het niet over Zaventem, dat daar al lang mee geconfronteerd wordt. De ontnederlandsing doet zich nu al jaren voor en in een hoog tempo. Dat heeft wellicht ook te maken met het migratie- en asielbeleid enzovoort. We zouden daar nog in het lang en het breed kunnen over uitweiden. We kunnen ook dweilen met de kraan open. De kraan staat trouwens nog altijd open. Dat mag ook wel eens worden gezegd.

Minister, ga met die gemeentebesturen samen zitten. Geef hun mogelijkheden en tips om daar op een goede manier mee om te gaan. Dat is er nu veel te weinig. Het is te veel versnipperd.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Ik heb een aantal goede dingen gehoord, maar ik kan de heer Van Hauthem wel bijtreden. Ik heb niets of niet veel bijkomends bovenop de beleidsbrief gehoord. Het is misschien wat te kort. U moet dat misschien allemaal nog analyseren. Misschien volgen er nog nieuwe zaken.

De nieuwkomers moeten goed worden onthaald door een verregaande integratiepolitiek. Ik wil even dieper ingaan op de taalbarometer. U hebt daarover gezegd dat u aan Kind en Gezin zult vragen om dieper in te gaan op de thuistaal en de moedertaal. Dan hebben we het enkel over mensen met kinderen. Dat geeft nog altijd geen totaalbeeld van de taalproblematieken. Dat vraagt nog diepgaander onderzoek.

Wat de integratiepolitiek betreft, ben ik het met de heer Van Hauthem eens dat de gemeentebesturen niet voldoende gewapend zijn tegen de internationalisering. Daar is inderdaad nog werk aan de winkel. Vzw 'de Rand' heeft de tools, vandaar de vraag om het werkingsgebied uit te breiden, en om de gemeentebesturen te wapenen. Dat is momenteel nog niet gekend bij heel veel gemeenten die te maken hebben met de internationalisering.

Ik heb ook goed nieuws. Twee gemeenten hebben het beter gedaan en zijn vooruitgegaan: Hoeilaart en nog een andere gemeente. Misschien is het nuttig om daar eens te vragen welk beleid zij gevoerd hebben.

Inzake de integratie had ik nog een opmerking over de wachtlijsten bij NT2. We zijn het er allemaal over eens dat iedereen de Nederlandse taal moet leren en dat iedereen zich zo goed mogelijk moet integreren, maar er zijn nog altijd wachtlijsten. Die moeten zo snel mogelijk volledig worden weggewerkt.

U hebt positieve zaken aangehaald. Er zijn Nederlandstalige begeleiders in de kinderopvang. U gaat de taallessen in het secundair onderwijs uitbreiden naar de gemeenten Kortenberg en Bertem, wat ook in onze resolutie staat. Dit zijn wel initiatieven naar kinderen die al Nederlandstalig onderwijs volgen. Ze leren de taal al aan. Wat doen we echter met de ouders? Op welke manier worden die gedetecteerd en gestimuleerd om de Nederlandse taal te leren en zo te integreren?

Ik heb nog een vraag over het zakwoordenboekje. Kind en Gezin zal daar vanaf februari mee uitpakken. Vzw 'de Rand' heeft een viertal kleine zeer goede boekjes. Is dit gewoon een kopie? Of zit er iets nieuws in? De bestaande boekjes zijn goed en moeten zo veel mogelijk worden verspreid in de probleemgemeenten.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Dit is een vrij interessant debat; het is hoffelijk en goed. Ik betreur alleen dat sommigen in een sterk zwart-witdenken vervallen als Europa ter sprake komt. Het lijkt wel alsof er maar twee mogelijkheden zijn: Brussel als internationale metropool of Brussel als het oude Bruxella. Daartussenin is er blijkbaar niets. Ofwel zijn we provincialisten die zich opsluiten achter muren, ofwel zijn we open geesten die internationaal denken, en dan is de consequentie dat Brussel altijd maar groter wordt en internationaliseert. Die demografische evolutie moeten we er dan maar bij nemen.

Ik vraag me af of er geen 'middenpositie' mogelijk is. We zitten met een geografisch bijzondere situatie. Brussel ligt nu eenmaal op een breuklijn van twee taal- en cultuurgebieden: een sterk en een wat minder sterk taalgebied. Juist op dat snijpunt ontwikkelt zich een metropool die altijd maar groeit en op termijn 2 tot 3 miljoen inwoners zal hebben. Het zal in Brussel niet anders zijn dan in Washington, Moskou, Londen of Parijs. Dat heeft enorme repercussies. We kunnen toch niet fatalistisch zeggen: het is nu eenmaal zo, we kunnen daar niets aan doen. Toch wel, het aantal internationale instellingen in Brussel is het

gevolg van een politieke keuze. Ik wil u oproepen om daar nog eens rustig over na te denken en een meer genuanceerd standpunt in te nemen.

We hebben het hier over het werkingsgebied, over de Rand en over Vlaams-Brabant, maar het fenomeen breidt zich uit. Ondertussen is de grens met Oost-Vlaanderen overschreden. Ik heb onlangs genoten van een optreden van de heer Van Der Taelen. Hij bracht een monoloog over de stad Aalst. Hij had het onder meer over de demografische veranderingen. Aalst stagneerde qua bevolkingscijfer en zakte zelfs naar ongeveer 70.000 inwoners. Intussen zijn ze met 80.000. De bevolking die erbij komt, is niet Vlaams. Dat is ongeveer 2 procent per jaar. Dat verandert een bevolking.

Aalst is nog een relatief grote stad, die kan nog tegen een stootje, maar de gemeenten in de buurt krijgen er ook mee te maken. Denderleeuw bijvoorbeeld is een veel kleinere gemeente, ligt op een spoorwegknooppunt en maakt een even fenomenale evolutie mee. Het risico bestaat dat daar te weinig aandacht voor is, terwijl het fenomeen net hetzelfde is. Minister, wilt u eens nadenken over het werkingsgebied? Moet het ook niet worden uitgebreid?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Voorzitter, minister, ik heb nooit triomfalistisch gedaan. Ik heb niet gezegd dat de ontnederlandsing een verfransing is. Ik heb over de internationalisering van de bevolking in de Rand gesproken. Dat is een weerspiegeling van de evolutie die in Brussel aan de gang is.

Ten tweede vraag ik me af waarom u zegt dat de internationalisering van de Rand te maken heeft met het asielbeleid. Ik zie het verband niet tussen het asielbeleid en het feit dat er meer andere talen worden gesproken in de Rand. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem)*

Dat zal in bepaalde gevallen misschien zo zijn, maar je kunt dat niet als algemene regel stellen. Het debat over het falen van het asielbeleid moet je eigenlijk niet hier, maar in het federaal parlement voeren.

Ten slotte lijkt u te zeggen, minister, dat men zich in Brussel niet bewust is van de internationalisering. Ik ken de Franstalige kant van de zaak en ik kan u verzekeren dat men zich wel degelijk bewust is van de internationalisering en van de problemen die daaruit voortvloeien. Men wordt niet enkel in het Nederlandstalige onderwijs geconfronteerd met kinderen waarvan de thuistaal niet het Nederlands is: ook in het Franstalige onderwijs zijn er veel kinderen waarvan de thuistaal niet het Frans is. En ook daar zijn er problemen in de communicatie met de ouders, omdat die het Frans niet machtig zijn. Dit is dus een fenomeen dat zich in de beide onderwijsnetten voordoet, zowel in Brussel als in de Rand.

De heer Mark Demesmaeker: Ik zou het even willen hebben over de rol van de gemeentebesturen. Ik vind dat zij een zeer belangrijke rol te vervullen hebben, omdat zij de situatie zeer goed kennen. De situatie kan bovendien zeer sterk verschillen per gemeente. De Rand is geen homogeen gebied, maar integendeel zeer heterogeen. De Zuidrand is niet gelijk aan de Oostrand of de Noordrand. Daar zijn grote verschillen.

We hebben een instrumentenplatform van de gemeenten van de Vlaamse Rand, dat in het begin vrij regelmatig is bijeengekomen. Ik heb de indruk dat de werking daarvan op een laag pitje draait. Ik zou willen oproepen om daar de nodige impulsen te geven om dat opnieuw te reactiveren, misschien zelfs te reanimeren. Dit kan namelijk een belangrijk instrument zijn.

Ik weet dat er een wissel is geweest bij de deputatie van de provincie. De député is, vanwege een politieke afspraak, halverwege de legislatuur vervangen door een andere. Misschien heeft het stilvallen van de werking daarmee te maken, maar het blijft jammer. Het is een platform dat regelmatig bijeen zou moeten komen, en de gemeenten zouden wat moeten worden gesensibiliseerd om daarop aanwezig te zijn. Ik heb namelijk gemerkt dat dit niet altijd het geval is.

Op deze manier kunnen ook good practices uit sommigen gemeenten worden opgespoord die een voorbeeld kunnen zijn voor andere gemeenten of zelfs voor de Vlaamse overheid. Zo is er bijvoorbeeld in Halle een project rond tewerkstelling, samen met de stad, de VDAB en ook met de grootste werkgever in die regio, Colruyt. In dat project wil men laaggeschoolde anderstalige kandidaat-werknemers naar een job bij Colruyt leiden, op voorwaarde dat zij een taaltraject afleggen. Na het volgen van een taalopleiding kunnen zij dan aan de slag bij de Colruyt, die smeekt om laaggeschoolde arbeidskrachten met een basiskennis van het Nederlands.

Dat zijn voorbeelden die misschien elders navolging kunnen krijgen en die vanuit de overheid ook meer stimuli zouden kunnen krijgen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik zou kort op wat zaken willen ingaan.

Het platform zou inderdaad wat actiever kunnen zijn. Ik heb, de laatste keer dat het platform is bijeengeroepen, vastgesteld dat er geen grote aanwezigheid was. Ik heb ook het gevoel dat veel van die gemeentebesturen de voorkeur geven aan communicatie via e-mail of per brief in plaats van bijeen te komen. Het is nuttig om de goede praktijken uit te wisselen, daar ben ik het mee eens.

We geven al informatie en ondersteuning aan de gemeenten. Ik ga uw suggestie bekijken, mijnheer Van Overmeire, dat we dat eventueel moeten uitbreiden naar andere steden en gemeenten, eventueel ook in Oost-Vlaanderen. Ik heb al vragen gekregen uit West-Vlaanderen, met name De Panne, waar men vraagt om ondersteuning van het Huis van het Nederlands. Ik heb genoteerd dat het fenomeen zich ook in Aalst en Denderleeuw voordoet.

Wij kunnen wel informatie, ondersteuning en tips geven. Maar het is in de eerste plaats aan de gemeentelijke verantwoordelijken om hun verantwoordelijkheid op te nemen. Zij voeren een beleid, ze zijn autonoom. We kunnen hen wel op bepaalde zaken wijzen en hen stimuleren en helpen. Dat gaan we natuurlijk doen, maar zij moeten natuurlijk een goed en assertief onthaalbeleid voeren. Ze mogen de zaken niet te veel op hun beloop laten, wat te vaak gebeurt in Vlaanderen.

Mevrouw De Vroe, uw vraag rond wachtlijsten bij NT2 valt eigenlijk onder de bevoegdheid Onderwijs van minister Smet. Er zijn goede afspraken gemaakt rond het wegwerken van deze wachtlijsten. Minister Smet kan u daarover meer details geven.

Het boekje dat nu zal worden uitgegeven, is gericht op de praktijk van Kind en Gezin. Het gaat over het benoemen van ziektes, van de lichaamsdelen van het kindje enzovoort. Het is anders dan het boekje dat gaat over het winkelen. Het is specifiek gemaakt voor jonge moeders, zodat zij met de mensen van Kind en Gezin in dialoog kunnen gaan en zich leren uitdrukken in termen die vaak niet de eerste termen zijn die je verwerft bij het aanleren van een nieuwe taal. In je kennis van een andere taal is het vaak moeilijk om de juiste term te vinden wanneer het over gezondheid of lichaamsdelen gaat. Dit is dus een nuttig boekje.

Ik heb een aantal zaken genoteerd. Ik wil nog meegeven dat we heel breed werken. Ik heb de klemtoon gelegd op Kind en Gezin, niet alleen met dat boekje maar ook met het decreet van volgend jaar. Ik heb u gewezen op de bijkomende inspanningen die we doen, met Inburgering en met Onderwijs. Het voorbeeld van de VDAB, voorzitter, is heel pertinent. De mogelijkheden om via opleidingen van de VDAB mensen ertoe te brengen Nederlands te leren, mogen niet worden onderschat. Zo kunnen zij zich integreren in de samenleving en op een werkvloer komen waar hun collega's ook Nederlands spreken. Zo kunnen ze in een situatie komen waar het gebruik van het Nederlands een natuurlijke aangelegenheid is en niet alleen maar het officiële aanleren in het Huis van het Nederlands.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de Nederlandstalige seniorenzorg in Brussel

- 840 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de toekomst van de woonzorgzones in Brussel

- 896 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Minister, collega's, in de samenwerkingscommissie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) van 13 december 2010, zou u hebben aangekondigd de uitbouw van de seniorenzorg in Brussel, met hieraan gekoppeld de geplande woonzorgzones, niet langer als prioritair in uw beleid te beschouwen. U zou volop inzetten op onderwijs, via onder meer de brede scholen, de uitbouw van Muntpunt en de verdere uitbouw van de Brusselse media.

Dat u zwaar investeert in onderwijs lijkt ons een terechte keuze. Met de komende bevolkingsexplosie en de daarmee gepaard gaande vergroening, is een groter onderwijsaanbod een must in het beleid van de Vlaamse Gemeenschapsbeleid ten aanzien van haar hoofdstad. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat hiermee de effecten van de vergrijzing, wat concreet een groeiende vraag naar Nederlandstalige ouderenvoorzieningen betekent, niet langer worden aangepakt of minder prioritair zou zijn. Er is en blijft immers reeds een duidelijk tekort aan Nederlandstalige seniorenvoorzieningen in onze hoofdstad. Twee rusthuizen zijn ontoereikend, zoveel is duidelijk.

Het Masterplan Woonzorgzones van de Vlaamse Gemeenschap moet voor een doorbraak zorgen, wat ook aansluit bij de intentie die u in uw beleidsnota Brussel hebt verwoord. Ik citeer: "De Nederlandstalige thuiszorg verder in kaart brengen en inzetten op de uitbouw ervan."

Ook in het Vlaams regeerakkoord belooft men om de inspanningen van het masterplan voor meer voorzieningen voor senioren verder te zetten.

Op 27 oktober 2010 ondervroeg ik u in de commissie reeds over deze problematiek, naar aanleiding van de perikelen rond het Vlaamse zorgdorp op de voormalige KUB-site. Toen toonde u een duidelijke intentie om de Vlaamse leden van de Brusselse Regering duidelijk te maken hoe belangrijk dergelijke projecten zijn voor onze gemeenschap. Nu belooft u alleszins om de engagementen voor de woonzorgzones na te komen. Dat is een goede zaak, maar gezien de eerdere uitspraken had ik daar toch wel bijkomende vragen bij. De Vlaamse Gemeenschap heeft immers de plicht om meer dan voldoende voorzieningen voor onze bejaarden aan te bieden.

Minister, bevestigt u dat de Nederlandstalige bejaardenzorg niet langer een prioritaire rol krijgt in uw beleid ten aanzien van Brussel?

Wat bedoelt u concreet met 'de engagementen voor de woonzorgzones' na te komen? Over welke projecten gaat het en welke tijdspannes zijn hieraan verbonden?

Wat is de stand van zaken over het woonzorgdossier op de voormalige KUB-site? Hebt u reeds contact gehad met uw Vlaamse collega's van de Brusselse Regering? Indien ja, wat was hun concreet antwoord op uw vraag?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, mijn vraag gaat in essentie over hetzelfde onderwerp als die van de heer Segers. Het gaat hier over het stellen van uw prioriteiten in het Brusselbeleid. U schuift daarbij twee elementen naar voren. Een daarvan is onderwijs. U kijkt dan naar de

capaciteitsproblematiek en naar het concept brede school. Een ander element is de cultuur- en communicatiesector, vooral via Muntpunt. Ik onderschrijf die prioriteiten. Dat zijn heel nuttige punten in het toekomstige beleid voor Brussel. Het feit dat u dat ook zo benoemt, heeft het voordeel van de duidelijkheid.

Het probleem met prioriteiten is dat niet alles prioritair kan zijn. Een aantal zaken is niet of niet meer prioritair. Ik verwijs dan onder meer naar de vraag over de seniorenzorg en in het verlengde daarvan, over de woonzorgzones in Brussel. Zoals de heer Segers terecht heeft onderstreept, zijn de noden zeer groot. De Nederlandstalige bevolking is zeker in een aantal delen van Brussel verouderd. Het is dan ook logisch dat ook van seniorenzorg een prioriteit wordt gemaakt. Het feit dat tijdens de vorige legislatuur onder de vorige minister van Brussel de klemtoon op de woonzorgzones is komen te liggen, is daar niet vreemd aan.

Mijn vraag ligt in het verlengde van de vraag van de heer Segers. Wat is de toekomst van de Nederlandstalige seniorenzorg in Brussel en van de woonzorgzones in het algemeen?

Welke gevolgen zijn er voor welke woonzorgzones in Brussel? Zijn er bouwprojecten die niet langer gefinancierd zouden worden? Ik heb begrepen dat u de eerder aangegane engagementen zult uitvoeren. Wat wil dat zeggen voor de andere projecten? Maken die nog een kans om uitgevoerd te worden?

Ik veronderstel dat die elementen zijn besproken met de Vlaamse minister van Welzijn en met het VGC-collegelid voor Welzijn. Is die beslissing ook besproken in de stuurgroep Woonzorgzones in Brussel?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, beide collega's hebben de problematiek duidelijk geschetst. Ik sluit me volledig aan bij hun vragen.

Mijnheer Delva, het is een feit dat niet alles prioritair kan zijn en dat er keuzes moeten worden gemaakt in het beleid. Maar de overheid heeft ten aanzien van de burger wel een aantal kerntaken te vervullen. Zij neemt een aantal taken op zich en voert een beleid om tegemoet te komen aan de eisen van de samenleving. Dat beleid kan daardoor uitvoerig zijn en verschillende facetten bevatten. Onderwijs en zorg zijn volgens mij kerntaken. Minister, ik ben zeer blij dat u meer gaat inzetten op onderwijs, maar tegelijk ben ik ook zeer bezorgd over het lot van de oudere stadsbewoners, waaronder ook veel armen.

Minister, vanwaar komt die koerswijziging? Welke projecten worden er uitgevoerd en welke niet? Uiteraard zijn wij tevreden dat u meer zult inzetten op onderwijs, maar betekent dit dan een probleem voor de seniorenzorg waar wij ook heel bekommerd om zijn?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, eigenlijk heb ik in de samenwerkingscommissie van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie niets anders gezegd dan wat ik hier heb gesteld. Ik heb daar duidelijk gezegd dat de prioriteit gaat naar flankerende onderwijs-investeringen. Men kan niet alles doen, dat klopt. Als we met zijn allen roepen dat de grootste uitdaging voor de komende vijftien jaar in Brussel het onderwijs is, dat dat niet alleen de toekomst van Brussel, maar ook die van Vlaanderen mee zal bepalen, moeten we ook consequent zijn. Als er een bescheiden beleidsruimte is binnen de bevoegdheid Brussel, dan moeten er inderdaad keuzes gemaakt worden. Ik kom daar zo dadelijk op terug.

U weet dat we hebben beslist om vanaf 2011 jaarlijks 2 miljoen euro over te hevelen uit het Vlaams Brusselfonds als dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). De bedoeling is om investeringen in het kader van brede school mogelijk te maken. We hopen deze inspanning de komende jaren te kunnen opvoeren. Het gaat om de brede schoolinfrastructuur. Ik wil echter wel heel duidelijk zeggen dat, op deeltijds kunstonderwijs na, deze middelen uitdrukkelijk niet gebruikt worden voor schoolinfrastructuur, maar voor initiatieven voor buitenschoolse kinderopvang. Voor de schoolinfrastructuur voorzien we nog

in extra geld binnen de reguliere onderwijsbegroting. Ik denk dat niemand kan ontkennen dat er in Brussel een enorm grote vraag is naar kinderopvang en polyvalente vrijetijds-infrastructuur. Of het nu om jeugd- of sportinfrastructuur gaat, ook daarvoor is er een grote nood in Brussel, al was het maar om de gezinnen met kinderen in Brussel te kunnen houden. Dat wordt ook door iedereen gevraagd. We koppelen dat uiteraard wel aan een samenwerkingverband met een of enkele scholen in de omgeving.

In mijn beleidsbrief Brussel 2011 heb ik vijf duidelijk gedefinieerde werven opgesomd. Het gaat om: de goede werking van de Task Force Brussel; de oprichting van Muntpunt; de samenwerking tussen de Vlaams-Brusselse mediapartners; de nieuwe klemtonen in de subsidielij Projecten voor Brussel; de invulling van het Brede Schoolconcept. Dat betekent helemaal niet dat we de inspanningen voor de ontwikkeling van woonzorgzones daarom verminderen. Misschien is het u ontgaan, en ik begrijp dat wel omdat toen de eindejaarsfeesten eraan kwamen, dat ik op het einde van vorig jaar maar liefst 1,4 miljoen euro aan woonzorgprojecten heb uitgegeven of vastgelegd. Dat is wel wat geld. 149.000 euro werd verleend voor de financiering van de uitbouw van collectieve ruimten van het woonzorg-complex Maison BILOBA Huis, gelegen in de Brabantwijk. Op 17 december 2010, dezelfde dag, heeft de Vlaamse Regering 229.597 euro toegekend aan de vzw Aksent voor de bouw van een lokaal dienstencentrum/zorgknooppunt in de Marnestraat 89 in Evere. Het gaat om de creatie van een woonzorgzone in Evere, die daarnaast ook 30 wooneenheden voor dementerenden zal omvatten en 22 assistentiewoningen. Eveneens op 17 december 2010 hebben we 1 miljoen euro subsidie verleend aan de vzw Zonnelied voor de ontwikkeling van een nursingvoorziening voor 25 personen met een handicap en een dagcentrum voor 6 personen met een handicap op de campus van een te ontwikkelen woonzorgproject, gelegen in de Begijnenstraat 54/72 in Sint-Jans-Molenbeek. Het project Biloba en het dagcentrum in Evere hebben een concrete werking in voorlopige lokalen. De infrastructuurwerken voor de drie projecten zullen worden uitgevoerd in 2011-2012.

In de toekomst zullen we kijken welke projecten we al dan niet kunnen financieren. Het kan zijn dat ze in de reguliere financiering van minister Vandeuren of van minister Grouwels vallen. Ik kom daar straks nog even op terug. Het Vlaams Brusselfonds geeft eigenlijk een impulsinvestering opdat de bevoegde vakministers, zijnde de minister van Welzijn en Volksgezondheid, in Vlaanderen de heer Vandeuren en in de VGC mevrouw Grouwels, zorgen voor de nodige investeringen. Het Brusselfonds is nooit geconcipieerd als een permanente, parallelle, zijdelingse investering voor een normale investering die vakministers moeten doen. Dat wil ik toch heel duidelijk stellen.

In mijn beleidsbrief 2011 heb ik ook duidelijk aangegeven dat we verder willen bouwen aan de Nederlandstalige thuiszorg en concepten rond langer thuiswonen, het verbeteren van de Nederlandstaligheid van de bicommunautaire instellingen, maar ook de opleidingen voor woonzorgcoach en personeel. Uiteraard gebruiken we daarvoor het kenniscentrum Woonzorg Brussel als intermediaire partner, dat daarvoor overigens een werkingssubsidie heeft gekregen en waarmee we in goede samenwerking met de VGC een beheersovereenkomst afsluiten. Van mijn kant probeer ik in elk geval goed samen te werken met de VGC.

We moeten oppassen dat we bij de ontwikkeling van de woonzorgzones niet te veel blijven focussen op infrastructuur en bakstenen. Misschien heeft de Vlaamse Gemeenschap in het verleden in Brussel wat een bakstenen obsessie gehad. Ik verwijz daarbij naar de bibliotheken. Men kan zich afvragen of het wel een strategisch verstandige keuze was om per se eigen Nederlandstalige bibliotheken te willen bouwen en geld te steken in bakstenen en een beperkte collectie en of het niet interessanter was geweest om een uitgebreide collectie op te bouwen. Versta me niet verkeerd. Ik bedoel een uitgebreide collectie in andere, gemakkelijk toegankelijke gebouwen. Was dat wel een goede strategische optie? Door de vraag te stellen beantwoord ik ze eigenlijk. Als ik jaren geleden een beslissing had moeten nemen, had ik het anders aangepakt. Ik had de beoordeling niet gemaakt op basis van een

bakstenen politiek, een vlaggenpolitiek of een aanwezigheid in gebouwen. Het is veel interessanter aanwezig te zijn via mensen en een veel groter bereik te hebben.

Wat vraagt een Vlaamse senior in Brussel eigenlijk? Uiteindelijk wil hij niet per se een apart gebouw. Hij wil zorg op maat. En of hij die zorg op maat krijgt in een afzonderlijk dienstencentrum, in een niet-exclusieve infrastructuur van een gemeenschap of thuis, dat is voor die mensen niet het belangrijkste. Het belangrijkste is dat ze goede zorg kunnen krijgen, in het Nederlands en liefst zo lang mogelijk thuis. Dat is het uitgangspunt. Daaraan wil ik ook impulsen geven.

Wat specifiek de KUB-site betreft, verwijs ik naar de bespreking die wij hieromtrent gevoerd hebben in deze commissie in oktober. We hebben hierover al overlegd met de VGC. Het project is ondertussen polyvalenter gemaakt na intensief en constructief overleg met de gemeente. Er wordt gewerkt aan een masterplan met drie loten: een lot woonzorg, een lot huisvesting, en een lot recreatie. Dat laatste wordt ingevuld door de VGC, die de sporthal met parking aankocht. Ik ben blij dat mijn opvolger in de VGC, collegelid De Lille, het idee dat ik jaren geleden op tafel had gelegd, heeft opgevolgd en de site heeft aangekocht, zodat daar voor recreatiemogelijkheden kan worden gezorgd. De woningen worden door een private promotor ontwikkeld, en de zorgdelen door de vzw Sint-Vincentius. Eind deze maand zou het masterplan klaar zijn. Men verwacht een aanvraag tot vergunning in te dienen voor het einde van dit kalenderjaar. In afwachting van de ontwikkeling van de site zou het hoofdgebouw in gebruik genomen worden door het atheneum van Koekelberg, dat in het kader van DBFM (Design, Build, Finance, Maintain) vernieuwd en uitgebreid wordt. We hebben ook een akkoord bereikt om een deel van dat gebouw te gebruiken.

Voorzitter, uit mijn antwoord merkt u heel duidelijk dat ik mijn verantwoordelijkheid in verband met de woonzorg verder blijf opnemen. Het mooiste bewijs is de investering van 1,4 miljoen euro. Het klopt dat we voor toekomstige investeringen het Vlaams Brusselfonds veeleer willen oriënteren naar het onderwijs. Dat is ook logisch na de algemene vraag in deze commissie, ook in de commissie Onderwijs, ook in de Brusselse context en de Vlaams-Brusselse aanwezigheid. Dat gebeurt wel in een brede context. Daarnaast roep ik ook Brussels minister Grouwels en minister Vandeuren op om hun verantwoordelijkheid op te nemen. Met uw goedvinden zal ik dat ook heel duidelijk tegen hen zeggen. Maar ik blijf mijn verantwoordelijkheid verder opnemen, zoals u dat van mij gewoon bent.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Minister, bedankt voor het antwoord en de verduidelijking met betrekking tot een aantal bedenkingen die waren gerezen naar aanleiding van enkele persartikels. Het is altijd goed om even de juiste klok te horen. Ik ben gerustgesteld omdat u niet afwijkt van wat u kort voordien hier in de commissie had gezegd en van wat u al in het verleden hebt aangehaald, ook wat betreft de genoemde inspanningen die al werden geleverd. Het is inderdaad zo dat u als minister voor Brussel niet voor de hele ouderen- of senioren- of woonzorg moet instaan. Wij kijken uit naar wat u daarin samen met uw collega's kunt doen.

Ik volg gedeeltelijk wat u zegt over de bakstenen. In het kader van ouderen- en seniorenzorg zou het specifieke karakter van de Nederlandstalige zorg verloren kunnen gaan in een groter geheel. Door familiale omstandigheden heb ikzelf tijdens de kerstvakantie relatief schrijnende toestanden meegemaakt. Je ziet daar Nederlandstalige mensen terechtkomen die gelukkig meertalig zijn, maar eigenlijk kunnen ze niet door het verplegend personeel worden bediend. Dat is niet meer van deze tijd. Ik vrees ervoor dat we dat over het hoofd zouden zien als we het globaal zouden bekijken. We moeten zeker ook daarvoor aandacht blijven opbrengen.

Minister, u en de hele regering en de Brusselse regering staan voor een belangrijke uitdaging inzake vergroening en vergrijzing. Enerzijds is er de bevolkingsexplosie, met alles wat dat teweegbrengt aan jongerenzorg en onderwijs, en anderzijds is er de vergrijzing, met het al bestaande probleem van de toenemende ouderenzorg. Wij beseffen ook dat er daar

budgettaire grenzen aan zijn. Maar beide zijn evenwaardig. U zult geen prioriteiten leggen of zaken afzwakken. Wij vinden dat goed: houden zo. Vooral voor de ouderenzorg was er een inhaalbeweging nodig. In die context hebben de uitspraken, of minstens de wijze waarop de uitspraken in de pers zijn gekomen, onze aandacht gevraagd. U hebt daarover duidelijkheid gegeven. Dat is dus wat ons betreft oké.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, dank u voor uw antwoord. De 1,4 miljoen euro die eind verleden jaar werd geïnvesteerd in de woonzorgzones, is natuurlijk een zeer goede zaak. Dat gaat alleen over het uitvoeren van eerder aangegane engagementen. Het is goed dat dat gebeurt. Ik stelde vandaag mijn vraag om uitleg om te weten wat er in de toekomst zal gebeuren. Ik heb een halfjaar geleden van u een zeer uitgebreid antwoord gekregen op een schriftelijke vraag. U duidde daarin project per project aan wat de situatie was en wat de mogelijke financiering zou kunnen zijn, onder andere vanuit het Brusselfonds, voor een aantal woonzorgzoneprojecten. Uitgaande van dat document en wetende dat er natuurlijk andere beleidsverantwoordelijken zijn, die ook een verantwoordelijkheid moeten opnemen inzake Nederlandstalige seniorenzorg in Brussel, zou ik willen weten in welke mate de bevestigde prioriteiten die u stelt inzake de flankerende maatregelen voor onderwijs maar ook met betrekking tot Muntpunt een invloed hebben op de zeer gedetailleerde weergave, project per project, van de mogelijke financiering van de woonzorgzones in de toekomst. Dat is mijn fundamentele vraag, en daar zou ik graag een antwoord op hebben.

Voor het overige vind ik wat u doet voor de Nederlandstalige thuiszorg natuurlijk prima. Misschien hebben we te veel geïnvesteerd in bakstenen. Dat is een zeer interessante discussie. We moeten deze discussie ook nog voeren, zelfs in deze commissie. Mijn vraag is zeer concreet, uitgaande van de prioritering die werd gesteld door de vorige minister van Brussel en van uw antwoord een halfjaar geleden, project per project, met de exacte, financieel berekende mededeling van wat nodig zou zijn om bepaalde dagverzorgingscentra en andere inwoonzorgzones te kunnen finaliseren: beïnvloeden die uitspraken het antwoord dat u mij op 15 juli 2010 hebt bezorgd? En zo ja, in welke zin?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, hebt u over deze problematiek al gesproken met minister Vandeuren en minister Grouwels? Heeft enerzijds minister Vandeuren voldoende aandacht voor de problematiek in Brussel, die toch wel specifiek is? Heeft anderzijds minister Grouwels voldoende financiële middelen om de komende jaren tegemoet te komen aan de problemen die door de vergrijzing worden veroorzaakt? We zitten altijd op een tweespalt. We moeten altijd in verschillende richtingen kijken om te zien hoe we het beleid in Brussel kunnen bijsturen. Dat is niet eenvoudig, maar het is wel de moeite waard.

Minister, u hebt het over 'bakstenen'. Ik ben het met u eens dat er altijd een evenwichtige aanpak moet zijn. Het heeft weinig zin om te bouwen als het personeel er niet is om de zorg te verstrekken. Ook daarvoor wil ik nog eens een warm pleidooi houden, zowel bij minister Vandeuren als bij de minister van Onderwijs, en dat bent u ook weer. Zullen we de komende jaren de nodige personeelsaantallen halen voor de zorgverstrekking? Als ik het goed voorheb, zitten we daar toch ook met een klein probleem. Niet alleen is het aantal jonge mensen dat kiest om te gaan werken in de zorgsector overal dun gezaaid, zowel in Vlaanderen als in Brussel als elders. Maar zijn zij dan ook meertalig, zodat zij die zorg kunnen aanbieden in een meertalig gebied? Bakstenen alleen zijn niet genoeg.

Voor het overige sluit ik mij aan bij de vragen van de heer Delva. Er stonden een reeks projecten op stapel. Worden ze allemaal voortgezet, of niet?

De voorzitter: Het zou inderdaad niet slecht zijn om minister Vandeuren hierover eens te horen. Hij heeft ons trouwens gevraagd of wij het nuttig achten dat hij naar deze commissie

komt om meer toelichting te geven en te debatteren over zijn Ouderenbeleidsplan 2010-2014. Wij kunnen dat misschien eens bekijken tijdens de regeling van de werkzaamheden.

Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Alles hangt af van de realisatie van die concrete projecten. Wij hebben dat niet in de hand. Dan zullen we dossier per dossier bekijken hoe dat verder zal verlopen. Het is op dit moment voorbarig daarop te antwoorden.

Heeft minister Grouwels voldoende middelen? Wij zijn natuurlijk niet betrokken bij de onderhandelingen in het VGC-college. Daar wordt beslist hoeveel middelen er zijn en waar ze naartoe gaan. Mevrouw Brusseel, dat is ook een keuze van uw partij geweest. U zou het aan haar moeten vragen of laten vragen in het VGC-college, hoe sterk ze heeft onderhandeld om voldoende middelen te hebben om daarin te investeren. Ik zal mij daarover niet uitspreken. Dat zou niet opportuun zijn.

Ik heb eind vorig jaar met minister Schauvliege gepraat over de Brusselse cultuurdossiers. Ik zal dat ook met minister Vandeurzen en met andere collega's doen. Ik wil daarover systematisch, twee keer per jaar, met hen praten. Ik zal minister Vandeurzen de komende weken vragen welk investeringsritme hij zal toepassen en wat hij zal doen om dat eens allemaal goed te overlopen. Dan zullen wij de hele problematiek van de woonzorgzones op de agenda plaatsen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de werking van het Huis voor Gezondheid vzw in Brussel
- 894 (2010-2011)**

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: In 2010 ging het Huis voor Gezondheid in Brussel van start. Het gaat om een fusie van verscheidene vzw's en organisaties in de gezondheidssector: Pro Medicis Brussel (PMB), Gezondheidscoördinatie Brussel, Zorgnet, enzovoort. Zoals bij alle fusies duurt het vanzelfsprekend enige tijd vooraleer de nieuwe organisatie goed geolied werkt. Elke organisatie heeft een eigen structuur, personeelsbeleid, enzovoort. Het leek in de sterren geschreven dat het enige tijd zou duren vooraleer de werking van het Huis voor Gezondheid helemaal op punt zou staan.

Ondertussen kwam het bericht over het ontslag van een aantal bestuursleden, vertegenwoordigers van Pro Medicis Brussel, in de raad van bestuur en de algemene vergadering van het Huis voor Gezondheid. Ze betreuren met name het gebrek aan inspraak en de verschillende beslissingen met betrekking tot het PMB-luik, alsook de wijze waarop werd omgegaan met hun expertise en ervaring op dit domein.

De werking van PMB is vrij eenvoudig uit te leggen. Deze organisatie wil Nederlands-kundige of Nederlandstalige zorgverleners, dokters, verplegers enzovoort aanmoedigen en aantrekken naar Brussel. Minister, in uw beleidsnota Brussel en in uw jongste beleidsbrief gaat u dieper in op deze grote uitdaging waar wij voor staan.

Tijdens de bespreking van de beleidsbrief enkele maanden geleden hebben wij hierover ook al gesproken. Ik heb toen gezegd dat ik mij absoluut kon vinden in een onderzoek naar de effectiviteit van de activiteiten van het vroegere PMB. Maar ik benadrukte wel dat ik het echt wel belangrijk vind dat de oorspronkelijke doelstellingen van PMB bleven bestaan. Dat is de reden waarom ik nu mijn vraag stel. PMB wil namelijk Nederlandskundige zorgverleners aanmoedigen en aantrekken naar Brussel. Die pijler moet als zodanig herkenbaar zijn binnen

het vernieuwde Huis voor Gezondheid, en men moet er de nodige aandacht aan blijven besteden.

Ook tijdens de vorige legislatuur stelde ik al meerdere vragen over de samenwerking van de Brusselse zorgorganisaties. Ik stel dus het Huis voor Gezondheid geenszins in twijfel. Ik vind dat een heel mooi project. Ik ben een beetje bezorgd over de werking van het vroegere PMB.

Minister, hebt u sinds het ontslag van die bestuursleden contact gehad of gezocht met het Huis voor Gezondheid of eventueel met de betrokken bestuursleden? Wat werd daar besproken? Hoe werd er rekening gehouden met de wenselijkheid dat de aparte vzw's hun eigen vroegere doelstellingen zouden kunnen blijven nastreven? Ik vind dat belangrijk bij de integratie van zorgorganisaties zoals Zorgnet, PMB enzovoort.

De volgende vraag is voor mij de belangrijkste: heeft dit ontslag bepaalde gevolgen voor de werking, de doelstellingen en de prioriteiten van het Huis voor Gezondheid? Wat gebeurt er met andere woorden met de doelstellingen van het vroegere PMB? Blijven die even belangrijk voor het Huis voor Gezondheid? In uw beleidsplan 2011-2015, dat werd aangekaart in uw beleidsbrief, staat dat het Huis voor Gezondheid zijn intenties en doelstellingen in een beleidsplan zal gieten. Daarvan zou in de komende maanden werk worden gemaakt. Hebt u daar al wat meer zicht op?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: De heer Delva heeft de vragen over continuïteit en slagkracht gesteld. Ik heb het minder over de inhoudelijke taken van het Huis voor Gezondheid. Ik wil mijn bezorgdheid uitdrukken over het ontslag van enkele bestuurders. Wij zijn daar vanuit de politiek niet meteen bij betrokken en wij hebben daar ook geen hefbomen voor. Maar anderzijds wil ik toch benadrukken dat wij in Nederlandstalig Brussel een decennialange traditie hebben van pluralistische samenwerking. Ik weet wel dat er geen cultuurpact in de welzijnssector bestaat, maar er is toch ergens een incident ontstaan dat lang heeft aangesleept en dat een hele voorgeschiedenis heeft. Ik ga daar nu niet in detail op in. Dat is ook niet het onderwerp van de vraag.

Zijn er, doordat we zijn geëvolueerd van een welzijnskoepelwerking, die door de Brusselse Welzijnsraad op poten werd gezet, naar de gezondheidssector – wat een logische evolutie is – ook andere belangen van ziekenhuizen en ziekenhuisgroepen die achter de schermen meespelen? Onrechtstreeks misschien meer dan rechtstreeks, dat geef ik toe. Ik vind het belangrijk dat het draagvlak voor het Huis voor Gezondheid zo breed mogelijk wordt gehouden. Iedereen zal dat wel beamen.

Ik weet wel dat u veel katten hebt te geselen, minister, maar aangezien u en de VGC de instanties zijn die het Huis voor Gezondheid financieel mee ondersteunen, zou het toch goed zijn indien u daarover met uw VGC-collega's samen zou zitten om het pluralistisch draagvlak, dat echt nodig is om de slagkracht van een dergelijke instelling te garanderen, ook in de toekomst veilig te stellen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Uiteraard betreur ik het ontslag van de drie bestuursleden van Pro Medicis Brussel uit het Huis voor Gezondheid. Zoals de heer Gatz terecht zegt, hebben we daar als overheid niets mee te maken. Ik kan dat ook alleen maar vaststellen.

De oprichting van het Huis voor Gezondheid kent een lange voorgeschiedenis, die over de jaren heen beschouwd, verheldering zal kunnen bieden om dit ontslag te duiden. Het Brusselse Huis voor Gezondheid is het resultaat van de nood aan een overzichtelijker en beter gecoördineerd aanbod van de Nederlandskundige gezondheidszorg in Brussel, want gaandeweg werd duidelijk dat in het Vlaams-Brusselse gezondheidsveld heel wat actoren actief waren, vaak kleinschalig van opzet, sommige niet structureel gesubsidieerd en met een werking die gedeeltelijk overlappend was. Er was de Brusselse Welzijns- en gezondheids-

Raad (BWR), de Brusselse Huisartsenkring (BHAK), het Brusselse Overleg Thuiszorg (BOT), het Doktersgild Van Helmont, Zorgnet en Pro Medicis Brussel.

Daarom werd sinds februari 2008, zowel door de Vlaamse Gemeenschap als door de VGC, werk gemaakt van een fusiebeweging, een opdracht die aangestuurd werd door de gezondheidscoördinator ingebed in de welzijnsraad. Na talrijke individuele en collectieve overlegmomenten, en opgevolgd door een driemaandelijks beleidsstuurgroep, ondertekenden in juni 2009 de zes organisaties een oprichtingsdocument waarin de afspraken voor de oprichting van de nieuwe vzw werden vastgelegd.

De werking van PMB, Zorgnet en het gezondheidsluik van de BWR werden volledig geïntegreerd in het Huis voor Gezondheid. Daarnaast werden tussen het Huis voor Gezondheid en de BHAK, het BOT, de BWR en het Doktersgild Van Helmont prioritaire samenwerkingsverbanden opgezet. De algemene vergadering en de raad van bestuur van het Huis voor Gezondheid werden paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van al deze organisaties. Dat was primordiaal om de ondersteunende rol van het Huis voor Gezondheid te kunnen uitbouwen en om een kader te kunnen scheppen voor een werkelijk netwerk van gecoördineerde zorg.

Het Huis voor Gezondheid ging in januari 2010 van start en werd officieel gelanceerd op 25 maart 2010 tijdens een gezondheidsmeeting in de Erasmushogeschool. Een halfjaarlijkse beleidsstuurgroep monitort de werking van het huis sedert de start.

In de ontslagbrief van de drie bestuursleden wordt onder andere gesteld dat “meteen na de opstart van het Huis voor Gezondheid in de kortste tijd het PMB-luik werd ontmanteld”. Ik heb die informatie laten checken tijdens een overleg met het Huis voor Gezondheid. De administratie komt tot een enigszins andere conclusie. Er werden namelijk geen activiteiten van het voormalige PMB stopgezet, wel integendeel. De onthaaltas voor stagiairs die in Brussel stage lopen, werd volledig geactualiseerd en alle onthaalbrochures voor studenten werden gerestyled. Er werd een onthaaltoer voor Brusselse stagiairs georganiseerd in samenwerking met Onthaal en Promotie Brussel. Er wordt nog steeds voor logies voor stagiairs gezorgd. De mogelijkheden van stage lopen in de Brusselse gezondheidszorg worden nog steeds gepromoot in verschillende Brusselse en Vlaamse hogescholen en universiteiten. De samenwerking met de HUB en de Erasmushogeschool wordt geïntensifieerd. Medewerkers van het Huis voor Gezondheid geven ‘Brussellessen’ aan gezondheidsstudenten. De werking van het H-team wordt krachtiger voortgezet met aangepaste brochures en website. Op vraag worden aangepaste stages georganiseerd, individueel en in groep, bijvoorbeeld stages voor geneeskundestudenten en netwerkstages voor huisartsen in opleiding.

Wel wordt deze werking, zoals alle andere deelwerkingen van het huis, kritisch geanalyseerd en onderworpen aan een impactstudie, zoals aangehaald in mijn beleidsbrief. Het Huis voor Gezondheid wil zijn werking rond het aantrekken en behouden van Nederlandkundige zorgverleners op de Brusselse noden afstemmen. Tegelijkertijd wil het Huis voor Gezondheid die werking inpassen in en vergelijken met wat er in andere provincies en door toedoen van andere overheden gebeurt op dat vlak.

Vanaf 2011 worden daarom wel de onkosten voor logies en transport voor de stagiairs uit Vlaanderen die in Brussel stage lopen, 50 euro per week, niet langer vergoed. Dit betekende namelijk een erg grote hap uit het budget, en bood geen garanties dat deze stagiairs nadien ook in Brussel bleven werken. Ik begrijp bijgevolg de keuze van het huis om met de zo vrijgekomen middelen meer in de diepte te kunnen werken en te focussen op studenten die echt blijvend in Brussel zijn geïnteresseerd. Ik veronderstel dat we het er allemaal over eens zijn dat het weinig zin heeft om geld te geven aan stagiairs die nadien in Vlaanderen gaan werken. Dat is misschien goed voor de individuele student, maar structureel, voor de aanwezigheid van Nederlandkundige zorgverleners in Brussel, niet efficiënt. Dat op dat punt aanpassingen gebeuren, kan niemand afkeuren.

Het ontslag van de drie bestuurders heeft geen gevolgen voor de dagelijkse werking van het Huis voor Gezondheid. De expertise bevindt zich op het niveau van de directie en medewerkers. De diversiteit in de samenstelling van de raad van bestuur waarborgt een goed toezicht op de realisatie van de doelstellingen. De bestuursleden die ontslag namen, participeerden overigens al geruime tijd niet meer aan de bestuursorganen van het Huis voor Gezondheid, wat jammer is.

Voor wat het beleidsplan 2011-2015 betreft, kan ik u melden dat het ontwerp van beleidsplan van het Huis voor Gezondheid al met hen werd besproken. Op basis van dat overleg legt het Huis voor Gezondheid nu de laatste hand aan het definitieve beleidsplan 2011-2015. Samen met de VGC, in casu mevrouw Grouwels bevoegd voor Welzijn en Gezondheid, werd afgesproken dat ze in het voorjaar 2011 een driepartijenconvenant zullen afsluiten voor de volgende vijf jaar.

Het beleidsplan zal uit zeven strategische doelstellingen bestaan: ondersteuning en structurering van de eerste lijn, informeren van beroepsgroepen en netwerkingstimulering, multidisciplinaire zorg eenvoudig, duidelijk en patiëntgericht maken, drempels tot zorg wegwerken en correct gebruik van gezondheidszorg stimuleren, zorgen voor voldoende instroom van tweetalige zorgverleners in de Brusselse zorg en werken in de Brusselse zorg promoten, taal in de zorg, en de zorgzoeker verder uitbouwen en promoten als communicatie- en informatieplatform. Als het definitieve plan goedgekeurd is, zullen we het aan u voorleggen.

Ik merk ten slotte op dat drie van de zeven strategische doelstellingen van het Huis voor Gezondheid rechtstreeks voortvloeien uit de werking die Pro Medicis Brussel gedurende de afgelopen tien jaar heeft ontplooid.

Ik heb geen rechtstreeks contact gehad met de ontslagen bestuurders. Dat is wel op het niveau van de administratie gebeurd. Ik wil er overigens op wijzen dat die bestuurders niet om contact met mij gevraagd hebben.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dank u voor uw uitgebreid en geruststellend antwoord, minister.

Ik ben benieuwd naar dat beleidsplan. Ik heb geluisterd naar de zeven strategische doelstellingen. Ik heb begrepen dat het aantrekken van tweetalige of Nederlandstalige zorgverleners een prioriteit is en blijft.

U hebt de acties opgesomd waarmee de doelstellingen van het vroegere PMB worden bereikt in het Huis voor Gezondheid. Ik heb er alle vertrouwen in dat het huis die oorspronkelijke doelstellingen ook echt zal uitvoeren via de strategische doelstellingen in het beleidsplan. Ik ben heel tevreden met uw antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■